

ARADI KÖZLÖNY

49-ik évfolyam, 43. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szombat, 1934. február 24

Egyenlő elbánást!

Az Országos Magyar Párt nevében írta és a szenátusban elmondotta

Sándor József,

szenátor

Elnök Ur! Szenátor urak! Amidőn a választélfelirati javaslatához a Magyar Párt képviselőiben szót emelek, a parlamenti szokások szerint, valójában az új kormánytal szemben való álláspontot kell, hogy kifejezésre juttassam.

Sajnálattal állapítom meg, hogy a nemzeti kisebbségekről nem történik említés a javaslatban. Már pedig úgy gondolom: senki által nem vitatható igazság az, hogy úgy belpolitikai, külpolitikai szempontból, egyaránt üdvös és fontos lenne az, ha végre 15 év után, komoly igyekezettel fogna hozzá a kormány a kisebbségi kérdés megoldásához.

Nem kívánom ezúttal e terjedelmes kérdés minden részletét feltárni, mégis pártunk 1933. július 2-ikán tartott nagygyűlésének határozata alapján ki kell emelnem azt, hogy az 1919. december 9-iki párisi kisebbségi szerződés teljes végrehajtását kívánjuk. Kérjük különösen a szerződés 11-ik cikkének végrehajtását, amely a vallási és tanügyi kérdésekre vonatkozólag a helyi önkormányzatot biztosítja.

Románia az elmúlt évben szerződést kötött Jugoszláviával, amelyben Romániában, a Bánságban lakó szerbek iskolai kérdéseit szabályozta. E tény is bizonyítja, hogy helyes és szükséges a kisebbségi kérdés rendezése. Úgy gondolom, hogy mi, magyarok, akik sokkal nagyobb számban élünk a román állam területén, mint a szerbek, legalább ugyanannyi joggal követelhetjük azt, hogy ugyanolyan joggal bírjunk, mint amelyeket a hivatkozott szerződés a szerbek számára biztosít. Mindezt már csak az egyenlő elbánás elve alapján is kívánjuk.

A jogegyenlőség alapján azt is várjuk, hogy egyházaink és azok lelkeszei, tanszemélye, továbbá általában kulturintézményeink aránylagos részt kapjanak a köz költségvetésből. Kérjük, hogy az anyanyelvnek a hatóságok előtti használati joga biztosított legyen.

Nagy sérelmünk, hogy köztisztviselői állást csak a legritkább esetben nyerhet el. Viszont nagy számban bocsátottak el pl. az államvasutak szolgálatából magyar alkalmazottakat, anélkül, hogy a szerzett jogaik alapján nekik járó nyugdíjban részesülnének, akik tehát így több évtizedes hűséges munkájuk után, családjaikkal együtt a legnagyobb nyomorba jutottak.

Országszerte általános a panasz, hogy a közterhek olyan magasak, hogy a mai súlyos általános gazdasági válság miatt, már elviselhetetlenek. Fel kell tehát említenem, hogy a pénzügyminisztérium hivatalos statisztikai adatai bizonyítják azt, hogy Csík, Háromszék és Udvarhely megyék adóterhei aránylag súlyosabbak más megyékénél.

Úgy itélem, hogy sürgősen véget kellene vetni azon állapotnak, hogy ezrével eljenek az országban olyan lakosok, akik bár e területen születtek, de az állampolgársági törvény formáságai következtében még ma sem bírnak elismert állampolgársági joggal.

Nem kívántam túlságosan hosszadalmas lenni. Ez az oka annak, hogy e néhány kiragadott kérdés említése nem képezi összes programjaink és sérelmeink összefoglalását. Abban a meggyőződésben vagyok, hogy programunk egyetlen pontja sem áll ellentétben az állam és a román nemzet érdekeivel, és mindvégig jogi és erkölcsi alapon áll. Nem el-

Elfoglalta trónját
III. Lipót, Belgium új királya

Impozáns diszmenetben vonult be Brüsszelbe az uralkodó — A trónbeszéd — Verekedés a képviselőházban a szociálisták és kommunisták között

Brüsszel népe lelkesen ünnepelte III. Lipót királyt

Brüsszelből jelentik: Ma délelőtt vonult be Brüsszelbe III. Lipót, Belgium új uralkodója, hogy elhunyt atyja, I. Albert király után elfoglalja a belga trónt. A kormány a mai napra felfüggesztette az országos gyászt és a belga főváros uccáin ma nem gyászlobogókat, hanem a fekete-sánga-piros belga nemzeti zászlókat lengette. A bevonuló új király impozáns diszmenetét az uccákon hatalmas közönség nézte végig. A felvonulás alatt állandóan zúgtak a harangok és szabályos időközökben az ágyúütegek üdvlövéseket adtak le. A rendőrség nagyszabású előkészületeket tett a biztonság megóvására, mert olyan jelentések érkeztek, hogy a kommunisták meg akarják zavarni a koronázási ünnepségek lefolyását és tüntetést készítenek elő. Ez a hír azonban valótlannak bizonyult és az ünnepség a legnagyobb pompával, az előzetesen megállapított tervek alapján, teljes zavartalansággal folyt le. Az új uralkodó lóháton haladt a diszmenetben, amely a laakeni királyi kastélyból indult el Brüsszel felé. Mögötte ugyancsak lóháton haladt öccse, Károly királyi herceg, Flandria grófja. A menet elején és végén lovas testőrszázad haladt. A közönség sorfalakban fogadta a menetet és mindenütt üdvözléssel fogadták az új uralkodót.

III. Lipót király először a brüsszeli királyi kastélyba ment és onnan rövid tartózkodás után, a kormány tagjainak kíséretében, a belga kamara épületébe ment, ahol már várták a kamara és a szenátus tagjai, valamint a meghívott előkelőségek. A királyi és királyné elfoglalt helyüket az elnök emelvény helyén emelt diszkrét trónon, mellettük jobbra és balra külön karszatot készítettek a temetésre érkezett királyok és hercegek, valamint előkelőségek számára.

A király békebeszéde

A király a szenátus és kamara együttes ülésén tette le az esküt, amelyet két nyelven olvasott fel. Az eskütétel ünnepélyes formáságai után III. Lipót belga király felolvasta az első trónbeszédét, szintén két nyelven, előbb franciául, aztán flamandul. A trónbeszéd hangsúlyozta, hogy az uralkodó és a nemzet közötti kölcsönös bizalmat továbbra is fenn fogja tartani. Kitért a trónbeszéd az egyes pártok által annyiszor sürgetett alkotmányreform szükségére is és hangoztatta, hogy a jelenlegi alkotmány eléggé széleskörű és hajlékony, hogy a mai idők szükségleteihez alkalmazkodjék. Végül a következő szavakkal fejezte be a király trónbeszédét.

— Az ország függetlenségét és a belga nemzet egységét mindenhatatlan meg kell őrizni. A független és oszthatatlan Belgium fontos tényezője Európa békéjének. Az egyetértés, amely ezzel kapcsolatosan megnyilvánul,

lenezzük, sőt óhajtjuk, hogy gyermekeink a román nyelvet megtanulják; nem kívánjuk magunkat kivonni az állampolgársággal járó súlyos terhek alól; csak azt kívánjuk, hogy egy a jogok, valamint a kötelezettségek minden állampolgárra egyenlők legyenek.

Kijelentem, hogy úgy, ahogy eddig tettük,

nul, reményt nyújt arra, hogy bizzunk a jövőben. Belgium közre fog működni a béke megszervezésében és hisszük, hogy a becsületese béke a népek együttműködésével sokáig fenn fog maradni.

Az eskütétel után a király kíséretével együtt a brüsszeli királyi kastélyba vonult. Utja az Ismeretlen katona sírja előtt vezetett el, ahol az uralkodó megállította a menetet és az emlékműnél rövid imáit mondott. A királyi kastély előtt a várakozó tömeg olyan nagy volt, hogy a katonaság és rendőrség alig tudott helyet szorítani az uralkodó-párnak.

Amikor már a királyi pár a kastélyba érkezett, a közönség áttörte a kordonokat és behatolt a kastély udvarára, amelyet órákon keresztül tartott megszállva.

Innen ünnepelték szakadatlanul a késő esti órákig az új uralkodót. Több ízben elénekelték a belga himnuszt is és a király ilyenkor mindig kijött az erkélyre, hogy megköszönje a tömeg hódolatát.

Amnesztia készül Belgiumban

A belga Kamara csütörtök délután zárt ülést tartott, amelyen a hódoló feliratot szövegezték meg a király számára. A tanácskozás közben viharos botrány játszódott le. Az egyik flamand képviselő ugyanis azt a kijelentést tette, hogy a belga királyi ház semmit sem tett a flamand lakosság érdekeinek biztosítására. Ebből aztán heves vita keletkezett és később újabb incidensre került a sor, mert a kommunisták kijelentették, hogy nem hajlandók képviseltetni magukat a hódoló felirat megszerkesztésére kiküldött bizottság munkájában. Eközben egy kommunista képviselő szemére hányta a szociálistáknak, hogy annak napkijáratán, amikor a most elhunyt Albert királyt megkoronázták, akkor a szociálisták is távolmaradtak az ünnepségről és most még a munkájukkal is előmozdítják annak fényét. Újabb vita keletkezett a szociálisták és kommunisták között és ennek hevében

az egyik szocialista csirkefogónak nevezte a kommunista képviselőt, mire az odarohant támadójához és arcul ütötte. Ez feladás volt az általános verekedésre. A kommunisták tintatartókkal és butordarabokkal estek neki ellenfeleiknek.

és az elnök csak az ülés felfüggesztésével tudta helyreállítani a rendet. Ezután a kommunisták kivételével a Kamara többi pártjai megszavazták a hódoló feliratot.

III. Lipót belga király trónralépésének első ténykedése széleskörű dekretum lesz. Az erre vonatkozó királyi dekrétum a belga kormány hivatalos lapjában holnap lát napvilágot.

ezután is komoly tárgyilagossággal óhajtjuk törvényhozói kötelességeinket teljesíteni. Tehát bármely javaslatot, de főleg azokat, amelyek a mai rendkívül komoly magángazdasági válságot, valamint a nagyszámu szociális bajokat enyhíteni és orvosolni alkalmasnak látszanak, lelkiismeretes bírálat alá fogunk venni,

Március 7-én, szerdán

A szezon csúcspontja:

III. FILHARMONIKUS HANGVERSENY.

Műsor: Schubert, Dvorak, Rachmaninow, Strauss Rikárd.

Vezényel: Shuk Lajos. Szólista: Weisz Ilona (Brasov.)

Jól működő Kulturpalota.

Jegyek: Sándor Ferenonél.

Rejtélyek a Stere-ügy eltűnt aktái körül

Rascanu tábornok 1921-ben vette át az iratokat -- Stere Constantin levele feltüggesztéséről -- Interpelláció a Kamarában

Vita a konverzió és a moratórium ügyében

Bucarestből jelentik: A Kamara pénteki ülésén Uica hadügyminiszter a többség tapsai között lépett az emelvényre és beterjesztette az 1934-es korosztály behívásáról szóló javaslatot. Argetoianu parlamenti kezdeményezésre javaslatot terjesztett a képviselőház elé, amely szerint a március 1-én lejáró moratóriumot a konverziós törvény biztosítása, annak szükségessége és méltányossága miatt június 1-ig hosszabbítsák meg. Ezzel kapcsolatban az ingó és ingatlan, valamint a kereskedő-árverések feltüggesztését is kéri a törvényjavaslat. Argetoianu javaslatához több ellenzéki képviselő is csatlakozott.

Sassu ipar és kereskedelemügyi miniszter válaszol Argetoianunak és kijelenti, hogy a konverzió egyik legfontosabb programpontja a kormány számára sokkal fontosabb, semminthogy a kérdés alapos tanulmányozása nélkül tűznék napirendre.

— A konverziót politikai célokra szokták felhasználni! — mondotta Sassu — azonban a kormánynak nincsenek ilyen szándékai s ehelyett alapos és szakértő vita tárgyává teszi előbb ezt a kérdést s csak azután jön ki vele. Bratianu pártelnök vezetésével egy nagyobb bizottság foglalkozik a konverzió ügyével és amint elkészülnek a javaslattal, parlament elé terjesztik.

Sassu elmondotta még, hogy nem teheti magáévá Argetoianu javaslatát már csak azért sem, mert nagyon jól ismeri Argetoianu szellemét s azt a kivitelt, amely miatt elég súlyosan szenvedett már az ország népe. A kormány szélesebb határokat felölölő konverzióval foglalkozik s a telki ismeretes, alapos munka hozza meg majd a jó kivitelt.

Június a közoktatásügyi miniszterhez intézett kérdést a Stere-ügyben. Kijelenti, hogy Stere, aki alkotmányjogi tanára a tasi-i egyetemnek, illegális módon feltüggesztették. Kérde a közoktatásügyi minisztert, hogy milyen intézkedést tett ennek az igazságtalanságnak megsemmisítésére? A miniszter válaszából teszi függővé interpellációját, majd elmondja, hogy 15 éve tagja a törvényhozás házában és eleget tapasztalta, hogy olyan kérdések kerülnek felszínre, amelyeket sohasem intéznek el.

Napirenden a szekciók összeállítása szerepelt. A felirati vitára Tatarescu miniszterelnök gyengélkedése miatt nem kerülhetett sor.

Az Adeverul közli Stere Constantin levelét, amelyben a megvádolt politikus azt írja, hogy nem törődik semmivel, senkivel nem vitázik ebben az ügyben és nem vesz részt semmiféle polémiában. A közvélemény ítélete előtt meghajlik, — írja levelében — majd kitér az igazságügyminiszternek a szenátusban elhangzott válaszára, amelyben nem nyugszik meg. Hogy egy dosszié eltűnése miatt nem tárgyalják az ügyét, azt nem fogadja.

Felmentették a család vádja alól
Palcu Lázár pancotai szőlőbirtokost

— Bonyodalom kétfélmillió lej értékű váltó körül —

Ma tárgyalta az aradi törvényszék első szekciója Palcu Lázár pancotai szőlőbirtokos bűnügyét. Palcut Elian Victor cluji borkereskedő jelentette fel, aki elmondotta az ügyészhez intézett beadványában, hogy a pancotai szőlőbirtokostól bort vásárolt és az áru értékének fedezésére váltókat adott át neki, összesen kétfélmillió lej értékben. Palcu Lázár azonban — mondotta a feljelentés — nem szállította le a bort, ugyanakkor pedig leszámítottatta a váltókat. A bűnügyi eljárás megindult és az ügyész csalás vádját emelte a szőlőbirtokos ellen, aki azzal védekezett, hogy a bort, mielőtt csödbe került, el is raktározta Elian részére, a leszállításra azonban nem került sor. Védekezésében azt is előadta Palcu, hogy Elian a leszállított borokért már négy millió lejjel tartozott, úgy, hogy jogában állott felhasz-

alni a váltókat. A mai főtárgyaláson a teljelentő cluji kereskedő nem jelent meg, ellenben beadványt küldött, amelyben közölte, hogy időközben meggyezett Palcuvval és ezért visszavonja feljelentését. Az ügy ennek dacára letárgyalásra került, miután az ügyész fenntartotta a vádat. A kihallgatott tanúk beigazolták, hogy Palcu és Elian között üzleti viszony állott fenn és hogy a cluji borkereskedő tényleg tartozott. Sárbu György dr. védőbeszédében kimutatta, hogy semmiféle büntetőjogi cselekmény nem történt meg. A bíróságról van szó, amelyet az egyik fél jogtalanul vitt bűnügyi utra. A törvényszék rövid tanácskozás után meghozta ítéletét, amelyben felmentette a vád alól Palcu Lázárt arról, hogy jogtalanul vitt bűnügyi utra. A mai főtárgyaláson a teljelentő cluji kereskedő nem jelent meg, ellenben beadványt küldött, amelyben közölte, hogy időközben meggyezett Palcuvval és ezért visszavonja feljelentését. Az ügy ennek dacára letárgyalásra került, miután az ügyész fenntartotta a vádat. A kihallgatott tanúk beigazolták, hogy Palcu és Elian között üzleti viszony állott fenn és hogy a cluji borkereskedő tényleg tartozott. Sárbu György dr. védőbeszédében kimutatta, hogy semmiféle büntetőjogi cselekmény nem történt meg. A bíróságról van szó, amelyet az egyik fél jogtalanul vitt bűnügyi utra. A törvényszék rövid tanácskozás után meghozta ítéletét, amelyben felmentette a vád alól Palcu Lázárt arról, hogy jogtalanul vitt bűnügyi utra.

Diplomatikus nyilatkozatok
Suvich olasz külügyi államtitkár
budapesti tárgyalásairól

Nyilatkozatok a sajtó számára — Suvichnak nem volt hivatalos megbízatása

Budapestről jelentik: Suvich olasz külügyi államtitkár délelőtt tovább folytatta megbeszéléseit a magyar kormány tagjaival. Délelőtt fél 11 órakor érkezett a miniszterelnökségre Colonna herceg budapesti olasz követ társaságában, ahol Gömbös Gyula magyar miniszterelnökön kívül Kánya Kálmán külügyminiszter, Imrédi Béla pénzügyminiszter, Kállay földművelésügyi és Fábinyi kereskedelmi miniszterek fogadták, akikkel megkezdődtek a tanácskozások, amelyek főként gazdasági problémák körül mozogtak. Délben 12 óra tájban a Dunapalotaszálló diszternében az olasz külügyi államtitkár a magyar sajtó képviselőit fogadta, akik előtt részletes nyilatkozatot tett. Elmondta, hogy budapesti látogatása elsősorban udvariassági aktus, amellyel visszaadta a magyar kormányelnök és külügyminiszter múlt évi olaszországi látogatását. Megbeszélésekre is felhasználta természetesen a budapesti tartózkodását, de ezek a megbeszélések nem voltak tárgyalás jellegűek, mert arra nem volt megbízatása sem.

A Magyar Távirati Iroda Suvich olasz külügyi államtitkár budapesti látogatásával és tanácskozásaival kapcsolatban a következő hivatalos nyilatkozatot közli:

— Suvich Fulvio olasz külügyminiszteri államtitkár budapesti tartózkodása, amellyel viszonzta a magyar államférfiak Rómában tett múlt évi látogatásait, újabb bizonyítéka annak a bensőséges és baráti viszonyoknak, amely a két állam között fennáll. Természetes, hogy ez a látogatás alkalmul szolgált arra is, hogy Suvich államtitkár a magyar miniszterelnökkel és kormányának tag-

Az „Adeverul“ Stere levelével kapcsolatban megírja a Stere-ügy aktáinak eltűnéséről szóló történetet is. Eszerint 1920. december 23-án Filipescu az Averescu-kormány alatt interpellálni akart a Stere-ügyben és kérte az ügy dossziéját. 1921. február 2-án a hadügyminisztériumból mint speciális kurír Rascanu tábornok vitte át az iratokat Zamfirescuhoz, a Kamara akkori elnökéhez, azzal a kikötéssel, hogy néhány nap múlva vissza kell szolgáltatni a hadügyminisztérium sziéját. 1921. február 2-án a hadügyminisztériumból meg is jelent az iratokért és a hadügyminisztérium levelével visszakérte azokat, Zamfirescu átadta az iratokat, amelyek átvételéről elismervényt is adott. Azóta a dossziét nem látták. Mardarescu hadügyminiszter 1923-ban a Bratianu-kormány alatt visszakérte az iratokat a Kamarától, ekkor kiderült, hogy Rascanu tábornok még 1921-ben átvette azokat. Ez a Stere-ügy aktáinak hiteles története.

jaival megbeszélje mindazokat a politikai és társadalmi kérdéseket, amelyek a két országot közelről érdeklik. Köztudomású az az érdeklődés, a mellyel az olasz kormány feje a duna-i kérdés iránt viseltetik és ismertetes az a törekvése is, hogy a közép-európai probléma megoldásával — legyen az akár politikai, akár gazdasági jellegű — elősegítse a helyzet konszolidálását és hogy hozzájáruljon ezzel egész Európa rendjének megjavításához. Suvich államtitkár budapesti látogatása és a vele folytatott megbeszélések ismételt megerősítették a két állam között fennálló barátságos és bensőséges jóviszonyt és bizonyosságát szolgáltatottak annak is, hogy a felmerült kérdések minden vonatkozásában teljesen egyértelmű a felfogás a két állam kormányai között. A most befejezett budapesti megbeszélések előkészítették a talajt a két állam számára a közép-európai helyzet javítására és a konszolidációt célzó további tárgyalásokra.

A késő esti jelentések szerint Suvich olasz külügyi államtitkár ma estére tervezett elutazását elhalasztotta. A külügyi államtitkár távozásának időpontja egyelőre bizonytalan.

Róna Dezső másfélmillió lej lefoglalt
kártérítési összegét visszaadta a leté-
pénztár a CFR igazgatóságának

Az elmúlt héten az Aradi Közlöny jelentette, hogy a Róna Dezső volt aradi szinigazgatóval történt vasuti szerencsétlenség ügyében megítélt egymillióhatszázezer lej kártérítési összeget a pénzügyigazgatásón levő letétpénztár valószínűleg kénytelen elszívni. A tekintélyes összeget a múlt évben hozsuzsú és lelkiismeretes munka eredményeképpen Miclea Sever dr. ügyvéd az aradi vasuti pénztárban foglaltatta le és a szabályoknak megfelelően letétbe helyezte addig, amíg a CFR terhére hozott ítélet jogerőre emelkedik.

Váratlan fordulatként tegnap bírósági végzést kapott Procopovici, a letétpénztári könyvelőség vezetője, akit a végzés arra kötelezett, hogy az 1 millió hatszázezer lej kártérítési összeget a CFR jogtanácsosának adja ki, mert a foglalást az illetékes törvényszék megsemmisítette.

A letétpénztár tegnap ki is fizette az összeget, amely így újból az államvasut tulajdonába ment. Róna ügyvédje megtette a szükséges lépéseket, hogy ügyfele számára kellő jogorvoslást szerezzen.

Háromhavi börtönre ítélték egy cluji újságírót, mert dicsérte Tischler Mór gyilkosát

Clujról jelentik: Gonda Gligore hírlapírót, a „Revista” című hetilap munkatársát büntett feldicsérése címén bíróság elé állították. Gonda a Siancu kapitány által elkövetett gyilkosságról szóló tudósításban a „nagy” előnévvel látta el Siancut és tettét feldicsérte. A bíróság előtt azt állította a hírlapíró, hogy az akkori közvéleménynek adott hangot cikkében és román körök élénken helyeselték Siancu kapitány tettét. Erre néven tanukat is tud előállítani. Pastia ügyész vádbeszédében hangsúlyozta, hogy nem helyeselhető az semmi körülmények között, ha egy embert megöl valaki. Siancu kapitányt gyilkosnak minősítették és nem lényeges, hogy elitették-e vagy sem. A bíróság három havi elzárásra ítélte Gonda Gligoret büntett feldicsérése miatt.

Habsburg-restauráció híre a külföldi sajtóban

Starhemberg herceg állítólag Stenockerzeelbe érkezett, hogy Habsburg Ottóval tárgyaljon — A belga rendőrség szigorú intézkedései — Olasz—osztrák—magyar blokkról ír a Le Temps — Olasz lapvélemények

Brüsszelből jelentik: A Radio-Centra távirati-ügynökség brüsszeli keldzéssel olyan hírt közölt a nagy világlapokkal, amely általános feltűnést keltett a nemzetközi politikai életben és amely kellő ellenőrzésre szorul. A híradás szerint

a belga hatóságok arról értesültek, hogy Starhemberg herceg, a Helmwehr vezére Bécsből Stenockerzeelbe érkezett, hogy ott Habsburg Ottót meglátogassa. A távirati ügynökség úgy tudja, hogy ez a látogatás a Habsburgok restaurációs törekvéssel áll összefüggésben.

A belga rendőrség azonnal a legszigorubb intézkedéseket fogantatosította és alapos vizsgálatot rendelt el mindazon idegenekkel szemben, akik Stenockerzeelbe vagy annak környékére érkeznek. Egyben

elrendelte a belga kormány azt is, hogy engedély nélkül Stenockerzeel környékét egyetlen repülőgép sem hagyhatja el.

A belga kormánynak az az álláspontja, hogy Habsburg Ottó bármikor elhagyhatja ugyan Belgiumot, de akkor, amikor letelepedési engedélyt kapott Belgiumban, kötelezettséget vállalt arra, hogy belga területen nem fogja előkészíteni az osztrák vagy a magyar trónra való visszatérését.

Bécszi jelentés szerint a volt frontharcosok Alsó-Ausztriában tegnap nagygyűlést tartottak, amelyen megjelent Schönberg-Hartenstein hadügyi államtitkár és Czopp tábornagy is. A gyűlésen javaslat hangzott el annak érdekében, hogy tegyék jóvá a volt császári családot ért igazságtalanságot, adják vissza a családnak az elkobzott javakat és hozzák Bécsbe IV. Károly hamvait. Az egybegyűltek elhatározták, hogy ennek érdekében lépéseket tesznek a kormánynál.

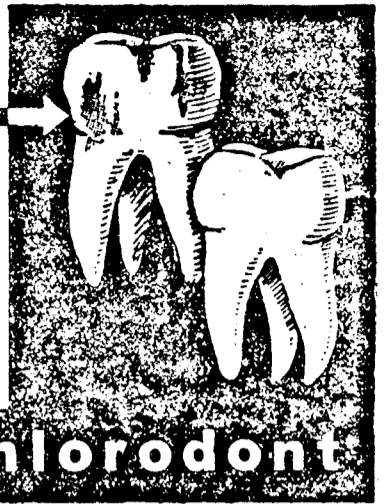
A francia lapok minden kommentár nélkül közlik azt a hírt, hogy Budapesten olasz—osztrák—magyar megegyezés jött létre, amely szerint a három állam megteremtette a politikai érdekközösséget. Ez a szövetség ugyanolyan formájú, mint a kisantant alakulata. A lapok úgy tudják, hogy a kisantant mintájára a

Fehér fogak? Jgen, de...

..... nem a fogzománc kárára

Szép fogak ifjúságot hoznak, birtokuk drága kincs, melynek ápolásához a legjobb fogkrém még éppen elég jó. A legjobb fogkrém ragyogó fehérré varázsolja a fogakat, anélkül hogy az érzékeny zománcot megkarcolná. Tartsa Ön is fogait épségben és egészségben Chlorodont által.

Belföldi gyártmány

Mindig csak is Chlorodont

Iyen kijelentik, hogy az olasz—osztrák—magyar blokkról szóló hír ebben a formájában nem állja meg a helyét. Semmiféle blokkról nincs szó, a megbeszélések éle sem a kisantant, sem más hatalom ellen nem irányult, hanem egyedüli céljuk a dunavölgyi béke helyreállítása.

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia közli azokat a pontokat, amelyek alapján az olasz—osztrák—magyar együttműködés elképzelhető. Ezek a pontok:

1. Ausztria és Magyarország jelentőségének elismerése a középeurópai haladás és egyensúly kérdésében. 2. Elismerése annak a szükségességnek, hogy a két országot gazdasági és politikai téren támogatni kell. 3. Kizárása minden olyan politikai és gazdasági egyeduralmi törekvésnek, amely Olaszországra nézve káros lenne.

Százezer frankos vérdíj Prince párisi törvényszéki tanácsos gyilkosának fejére

„Nem tartom kizártnak, hogy a francia polgár újból eljön a parlament elé” — Rejtélyek két bécsi színész nő játszási engedélye körül —

Párisból jelentik: Prince Albert törvényszéki tanácsos meggyilkolása nemcsak a francia közvéleményben váltott ki példátlan megröbbenést és felháborodást, de egész Európa felfigyelt és érdeklődött a kisantant és a bűnügynek a kibontakozását.

Doumergue miniszterelnök a gyilkossággal kapcsolatban, hosszas megbeszélést folytatott Chéron pénzügyminiszterrel és Sarraut belügyminiszterrel. A megbeszéléstől terjedelmes kommunikét adtak ki és Doumergue a kommunikéhez fűzött kommentárjában kijelentette, hogy

a megbeszélések eredményeképpen Albert Prince gyilkosainak fejére a kormány 100 ezer frank vérdíjat tűz ki.

— Albert Prince meggyilkolása betetézte a Stavisky-ügyet. Most már a legmakacsabb kételkedő is beláthatja, hogy itt olyan erők játszanak közre, amelyek semmiféle tapintatot nem érdemelnek. Elképzelhetik, — mondotta Doumergue, — hogy micsoda érdekek játszhatnak közre akkor, amikor azok, akik joggal félnek az igazság sujtó kezétől, még a gyilkosságtól sem riadnak vissza. Nagyon jól el tudom képzelni, hogy a francia polgárt Albert Prince meggyilkolása, újlag felizgatja és nem tartom kizártnak, hogy az igazság után vágyódó francia polgár újból eljön ide, a parlament

elé és számon kéri tőlünk Prince gyilkosait. Nem tudok ezért haragudni a francia polgárra, azonban Franciaországnak nyugalomra van szüksége és éppen ezért, a ma esti megbeszélés elhatározta, hogy minden szükséges intézkedést megteszünk az esetleges újabb zavargások elkerülésére.

A fiatal Prince, a meggyilkolt törvényszéki tanácsos fia, tegnap óta állandóan detektív társaságában tartózkodik. Ugyancsak detektívek őrzik a Stavisky-ügy másik koronatanúját, Courret la Young ügyészt, aki ennek a világtörténelmi majdnem valamennyi szereplőjét jól ismeri.

A Stavisky-üggyel kapcsolatban, tegnap este írásbeli nyilatkozatot adott ki Paul Boncour volt külügyminiszter.

— Ami személyemet illeti — írja Paul Boncour — nem érdemes azokkal a vádakkal foglalkozni, amelyekkel engem illetnek. Ezek a vádak légből kapottak és azzal a pszichozissal magyarázhatók, amelyet ez a világtörténelemben is páratlanul álló botrány előidézett. Szerepem tiszta és becsületem makulátlan. Ami a külügyminiszteriumot illeti, ez igen nagy szolgáltatásokat tett Franciaországnak, mert a Quai d'Orsay, mely közel 42 hónapon át vezetésem alatt állott, nem egyszer akadályozta meg Staviskyt olyan manipuláció véghezvitelében, a melyek nemcsak a legmélyebb mértékben, hanem egész Franciaországot a legmesszebbmenően kompromittálták volna.

A Stavisky-üggyel kapcsolatban az elmúlt napokban több párisi lap azt a hírt közölte, hogy az ügybe két bécsi, nemrégiben Párisban szerepelt színész nő: Ritta Georg és Kupfer Marianne be van keverve. A színésznők tiltakoztak a lapok állításai ellen, amelyeknek igazságáról Marquer munkaügyi miniszter most úgy akart meggyőződni, hogy rendeletet adott ki az előzőekhez hasonló engedélyre vonatkozó iratok elérésére. A miniszter ugyanis ki akarta deríteni, hogy kiknek a közbenjárására kapták meg a külföldi színésznők a játszási engedélyt. A legnagyobb meglepetésre, most megállapított nyert, hogy a két színésznő engedélyére vonatkozó ügyiratok, eltűntek a munkaügyi miniszterium irattárából.

A slágeroperettek operettje!

Lehár muzsika!

MA CORSO!
Eggerth Márta és 9 sztár
MA CORSO!

Cárevics!

Hans Schönker A CAREVICS
Georg Alexander
Ery Bos
Ida Wüst
Otto Wallburg
Anton Pointner
Paul Otto
Max Gülsdorf

Mára és vasárnapra igyekezzétek!

Lipova város vezetősége az árvizveszedelem ellen

Még mindenkinek élénk emlékezetében él az a katasztrófális árvizveszedelem, amely két évvel ezelőtt pusztított Erdélyben és a Bánságban és amelytől különösen Lipova városa szenvedett nagyon sokat. Több száz ház, egész vagyonok estek a hullámok martalékául és a város lakosainak nagy része még ma is nyögi az akkor okozott károkat. Különösen Lipova az a veszélyeztetett pont, amely adott esetekben a legtöbbet szenved a Maros vizétől, tekintve, hogy *mintegy husz esztendeje nem tisztították a Maros medrét ezen a szakaszon, holott a homoklerakodás itt a legnagyobb.*

Lipova város jelenlegi vezetősége Izdraila Péter interimár-bizottsági elnökkel az élen, véget akar vetni annak a rettegésnek, amelyben a város lakossága a tavaszi hóolvadások alkalmával él és meghatározta, hogy a védőgátakat kiépíti. Tekintettel arra, hogy a városnak saját kőbányája van, nem fordul ebben az ügyben a folyammérnökséghez, hanem saját rezsijében intézi el a kérdést. Három, több száz méter hosszúságú gát építése vált szükségessé. Egy a soymosi vár alatt, egy a strand közelében és egy a Central-szálló előtt. Ez a három gát feltétlenül megvédi a várost az esetleges árviztől, sőt a viznek rendszeres elosztása következtében a Maros partján épült többi közökeket is megvédi.

Érdekes megfigyeléseket tettek a szakértők a legutóbbi árviz alkalmával. Bizonyosodott, hogy a Maros régi, több száz év előtti medrét keresi a kiöntések alkalmával.

Amikor Lipova még mint vár szerepelt, a folyó medre a jelenlegi medertől mintegy háromszáz méterre vezetett, így ölelve körül a vár falát. A vár eltűnésével a medret elvezették, kiépítették és a szeszélyes folyó látszólag bele is nyugodott az új fordulatba. Ha azonban medre megdagad a hegyekből lezuduló víztömegektől, akkor azonnal régi, ma már nem létező medrét keres levezető utat, ilyenkor persze előntve a román templom előtti részt is, sőt a járásbírósi uccáját is. Ez a megfigyelés a jelenlegi folyó gátépítési munkálataknál erősen latba esik és a gátat építő mérnök, valamint a város vezetősége tekintetbe veszik ezt az érdekes jelenséget. Tény, hogy a kiépülő gátakkal a város vezetősége hosszú időre biztosította a történelmi nevezetességű város lakóinak nyugalalmát. (k. l.)

Városi tisztviselő és rokkant tiszt nyugdíjügyében elviejelentőségű döntést hozott a Legfelsőbb Számvevőszék

Az ötvenhetedik életév betöltése előtt is megíthető a nyugdíj

Az összes állami tisztviselők és nyugdíjasok szempontjából rendkívül érdekes két ügyet tárgyalt tegnap a Bucurestiben székelő legfelsőbb számvevőszék, amely az állami nyugdíjasok és köztisztviselők ügyeiben a legmagasabb bírói fórum. A két eset részletei a következők:

Radulescu Gh. Bucuresti főváros tisztviselői karában 21 évig és nyolc hónapig működött és onnan átlépett az állami rendőrséghez, ahol a detektívtestületben kapott beosztást. 1933. január elsején, a rendőrség újjászervezéséről szóló törvény 133. szakasza alapján, elbocsájtották állásából.

Radulescu a központi nyugdíjpénztártól penziójának folyósítását kérte, de — az 1931. év augusztus 3-án életbelépett nyugdíjtörvény 6. szakaszára hivatkozva — elutasította a folyamodót, azzal az indoklással, hogy még nem töltötte be az 57 éves korhatárt és a központi nyugdíjpénztár ezért tagadta meg a nyugdíj folyósítását.

Radulescu a legfelsőbb számvevőszékhez fellebbezett, amelynek első szekciója megítélte Radulescu nyugdíját, habár még nem érte el az 57. életévét, de hivatalos megállapítás szerint nemcsak a nyugdíjtörvény, hanem az 1932. október 14-én megszavazott rendőrségi törvény alapján is jár a nyugdíj.

A legfelsőbb számvevőszék IV-ik szekciója Szegfű Miksa volt osztrák-magyar hadseregbeli hadirokkant tiszt rokkantsági ügyével foglalkozott. Szegfű azt állítja, hogy 1920-ban arra kérte a hadügyminiszteriumot: vegye fel őt a román hadseregbe tartalékos tisztnek, de mivel már akkor konstatálták nála a rokkantságot, kérését nem teljesítették. Mivel 1920. előtt is mint katonatiszt szolgált, rokkantsági díjat kért a központi nyugdíjpénztártól az 1931. évi egészségügyi törvény 568. paragrafusának alapján. Arra hivatkozott, hogy már 1922-ben és

1930-ban történt felülvizsgálásakor konstatálták szolgálatképtelenségét.

A központi nyugdíjbizottság elutasította a kérvényt, mert Szegfű nem tudta igazolni azt, hogy a világháborúban vált rokkantá és hogy már a háború alatt is tagja volt a román hadseregnek. Ez ellen Szegfű fellebbezett, de a legfelsőbb számvevőszék most szintén elutasította őt, azzal az indoklással, hogy az egészségügyi törvény 568. szakasza alapján a rokkantsági díjat nem lehetett részére megállapítani.

Beolvasztják a cluj-i egyetembe az oradeai jogi fakultást

A Patria arról értesül, hogy a kormány az oradeai jogi fakultást be akarja olvasztani a cluj-i egyetemi fakultásba, vagyis Oradeán meg fog szünni a jogi egyetem és a hallgatók Clujon kell, hogy folytassák tanulmányaikat. A kormány az erre vonatkozó javaslatot rövidesen meg akarja szavazni és szeptembertől kezdve, Oradeán már nem lesz jogi fakultás. A hivatalos indoklás: takarékoság. Clujon ugyanis több katedra nincs betöltve és 17 taneszéken mindössze 11 professzor működik. A kormány újabb kinevezéseket el akar kerülni és tekintettel arra, hogy az itteni tanárokat fizetni kell, őket fogják áthelyezni a cluj-i egyetemre.

A Patria szerint az intézkedés mögött politikai célok húzódnak meg. Az oradeai fakultásnak, írja a lap, ugyszólván valamennyi professzora liberális-párti. Ezzel szemben Clujon a tanári karban alig van, aki a kormánypárttal szimpatizálna.

A Lupta rendkívül érdekes statisztikai adatokat közöl az egyetemen végzett hallgatókról, megállapítja, hogy az elmúlt tízenny esztendőben 280.500 diák iratkozott be az egyetemekre, akik közül azonban csak 23 ezer, vagyis csak nyolc százalék jutott diplomához.

Ez az a film, amelyet mindenkinek látni kell!

Premier ma!

S. O. S. JÉGHEGY!

Elszánt, vakmerő sarkkutatók harca az örök hó és jég világával.

CENTRAL!

Pokolgép merényletet kíséreltek meg Thonet butorgyáros kastélyában

A merénylők elmenekültek — A kastély falánál robbant fel és pusztított a dinamittal töltött vascső — Emberéletben nem esett kár

Nyitrdról jelentik: Pénteken este félnyolc órakor vakmerő merényletet követte el pokolgép segítségével Thonet Ede butorgyáros ellen Nagyugrócon. A hirt butorgyár tulajdonosának Nagyugrócon birtoka és szépen berendezett kastélya van. Az említett időben ismeretlen emberek a kastély falához sompolyogtak és

egy pokolgépet hajítottak fel az épület egyik ablakába, amely a butorgyáros dolgozószobájából nyílik.

A pokolgép rövid vascső volt, amelyet rétegesen vasdarabokkal és dinamittal töltöttek meg. A robbanó vascső szerencsére nem jutott be a szobába, mert gyújtószinórja megakadt az ablak fogantyújában. A bomba a földre zuhant és felrobbant.

A szörnyű robbanás hallatára csakhamar a kastély köré seregltek a falu lakossága és megdöbbenéssel látták, hogy a robbanás több méter szélességben kiszakította a kastély falát.

Hamarosan megérkezett a csendőrség is és azonnal széleskörű nyomozást indítottak a tet-

tesek kézrekerítésére, akik elmenekültek. Telefonon értesítették a nagytapolcsányi hatóságokat, ahonnan a vizsgálóbizottság azonnal kiszállt a helyszínre. Eddig nem sikerült megállapítani, hogy ki követte el a merényletet. Kétségtelen, hogy Thonet butorgyáros ellen irányult a gyilkos merénylet, valószínűleg személyes bosszúból, de nem tartják kizártnak azt sem, hogy

kommunista komplott rejthetik a bűncselekmény mögött.

Nemcsak a községben, de a vidéken is csakhamar híre futott a pokolgépes merényletnek és mint ilyenkor történni szokott, tulzott rémhírek kerültek forgalomba. A vizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy emberéletben nem esett kár, csupán az épület falai rongálódtak meg.

Pilisiné kozmetika

Verbos-ház (Minorita-templommal szemben.) — Mindentéle szépséghibák szakszerű eltüntetése.

Közalkalmazott-e a falusi bakter?

Érdekes probléma az aradi törvényszék előtt. Az aradmegyei Chereleus község ellen pert indított a község volt három éjjeli őr: Ursoi Todor, Borlea István és Fluera Todor, akik a munkatörvény alapján követelték felmondási idejük kifizetését a községtől. Ursoi 2000 lej, Borlea 7000 lej és Fluera 4200 lej követelt indokolatlan elbocsátás címén.

Elsőfokon az ineni járásbírósi foglalkozott az ügygel, amely részben helyt adott a követelésnek és Fluera-nak 3000 lej, Borleának 2000 lej, Ursoinak pedig természetben öt és fél mázsa búzát és hat és fél mázsa kukoricát ítelt meg. A község azon a címen fellebbezett az aradi törvényszékhez, hogy az éjjeli őrök közalkalmazottak, akik nem perelhetnek a munkatörvény alapján, az örök ügyvédje viszont azt vitatja, hogy felei nem közalkalmazottak. A bíróság elhalasztotta a tárgyalást és március 2-ikán dönt a probléma felett: közalkalmazott-e a falusi bakter.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapesten a következő újságárusoknál kapható:
A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
A „Cariton” szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbódében.

Megrendítő szerelmi dráma Pozsonyban

Levitriolozta volt barátját egy pozsonyi gyár cégvezetőjének felesége, majd a Dunába ugrott — A levitriolozott gyárigazgató föbelőtte magát

Pozsonyból jelentik: Rejtélyes háterű ketős öngyilkosság ügyében nyomoz nagy erélyvel, de teljes diszkrécióval a pozsonyi rendőrség bünygyi osztálya. A késő esti órákban Ligetfalun két öngyilkossági kísérlet történt. Passy Ilona, a pozsonyi Matador-gummigyár egyik prokuristájának 37 éves felesége öngyilkossági szándékából az Ausspitz környékén beugrott a Dunába. Az őrszemes rendőr, akit a járőrelők tettek figyelmessé, az utolsó pillanatban a partra vonszolta és élesztgetni kezdte a jólőtözött asszonyt. A mentők a kórházba szállították, ahol magához térítették, de az asszony rögtön újabb idegrohamot kapott, úgy hogy ismét ápolás alá kellett venni. Egyelőre még a pozsonyi kórháznak a lakója.

Ugyanabban az időben, amikor Passy Ilona a Dunába ugrott,

Oroszvári-ut 58. szám alatt lévő elegánsan berendezett lakásában föbelőtte magát Matulke Ottó dr. mérnök, a Matador gummigyár 39 éves kereskedelmi igazgatója.

A golyó átütötte az igazgató koponyáját és az agyat is megsértette. Ennek ellenére Matulke csodálatos módon életben maradt. Az öngyilkosságot Matulke dr. felesége fedezte fel, aki azonnal értesítette a mentőket. Matulkét az állami kórházba szállították, ahol megoperálták. Matulkén azonban aligha lehet segíteni s bár a műtétet kibirta, nem igen bíznak felgyógyulásában.

A kórházban a legnagyobb megdöbbenéssel vették észre, hogy

Matulke igazgató a lövés által okozott sérüléseken kívül, más sebeket is kapott.

Valami maró folyadékkal volt leöntve az arca, valószínűleg sósavval, amely szörnyű pusztításokat vitt végbe. A bört többhelyen csaknem a csontig lemarta és az igazgató két szemé is olyan súlyosan megsérült, hogy szemevilágát elvesztette.

A rendőrségi nyomozás igen érdekes előzményeket állapított meg. Abból a feltevésből indultak ki, hogy

a két öngyilkosság között valami összefüggésnek kell lenni.

A nyomozás adatai azután beigazolták, hogy ez a feltevés helyet volt és az utóbbi idők egyik legmegrendítőbb szerelmi tragédiája húzódik meg a két öngyilkosság háttérében.

Megállapítást nyert, hogy az igazgató intím viszonyt tartott fenn a prokurista feleségével, ez a viszony azonban az utóbbi időben megszakadt, ami heves jelenetekre adott okot a férfi és az asszony között. Tegnap este Passy Ilona megkérte az igazgatót, aki feleségével ugyanabban a házban lakott, keresse fel. Néhány percig időztek mindössze a lakásban, amikor

az asszony, aki valószínűleg előre készítette erre a találkozásra, sósavval telt palackot rántott elő és annak tartalmát Matulke igazgató arcába öntötte.

A maró folyadék megtette hatását és Matulke igazgató a szörnyű fájdalmaktól jajveszékelve kirohant a lakásból, felsietett az első emeleten

Színházban

és mindenütt, ahol sok ember van e gyütt, fenyegeti az influenza veszélye. Fertőzés ellen megvédik a

Pantflavin
pasztillák

levő lakásába, dolgozószobájába ment és ott revolverrel homlokába lőtt. Ugyanekkor Passy Ilona — megijedve tettének következményeitől — feldult idegállapotban kirohant a lakásból, a Dunaparra sietett és a vízbe vetette magát.

Titkos földalatti rádióközpontot találtak a bécsi szociálisták egyik őrszobája alatt

Hatalmas fegyverkészlet a betonkövezet alatt — Újból megnyitják a bécsujhelyi katonai akadémiát — Visszaállítják Ausztriában a nemesi címeket

Diktátori hatalmat kap Dollfuss kancellár

Bécsből jelentik: Az osztrák kormány elhatározta, hogy a bécsujhelyi katonai akadémiát, amelyet a forradalom után megszüntettek, újból megnyitják és a tisztképzést az akadémiában újból megkezdik. A bécsujhelyi akadémiából sok nagy hadvezér került ki és a kormány reméli, hogy ez a körülmény lelkesítőleg fog hatni a növendékekre.

Schuschnigg igazságügyminiszter ma sajtó-nyilatkozatot adott, amely szerint összesen 128 vádlott került statáriális bíróság elé, akik közül 20-at halálra ítélték. Nyolcat kivégeztek, tizenkettő pedig kegyelmet kapott, nyolevan vádlottat felmentettek, a többit pedig öttől husz évig terjedő fegyházra ítélték. Jelenleg még 1500 ember van letartóztatásban, akik közül 800 tartozott a szociáldemokrata Schutzbund kötelékébe. Ezeknek ügye még márciusban az esküdtszék elé kerül.

A feloszlatott szocialista védőrség egyik őrszobájában hatalmas fegyverkészletet fedeztek fel tegnap. A pincében, a betonkövezet alatt egy nagy üreget találtak, amelyben 4 gépfegyvert, 250 fegyvert, 27.000 töltényt, többszáz szuronyt, sok kézigranátot és más

hadianyagot fedeztek fel és ezenkívül ott találtak egy

földalatti rádióközpontot is. Megállapították, hogy ez a rádióleadó állomás a zendülés alatt működésben volt

és a védőszövetség vezetősége innen intézte a szociáldemokraták hírszolgálatát.

Parlamenti körökben, különösen keresztényszocialista tanácsosok között, mérlegek annak lehetőségét, hogy

a régi parlamenti demokratikus állam berendezését likvidálják és Dollfuss kancellárt teljhatalommal ruházzák föl, hogy ez az állapot átmenetet képezzen az új alkotmányig.

Az új alkotmányi vita során egyébként, a Telegraph értesülése szerint, szóba kerül az uralkodóház száműzetésének és a nemesi címek visszaállításának kérdése is, amit a keresztényszocialista és Heimwehr körökben már többször hangoztattak.

„Str. Stefan C. Pop“ uccát neveztek el az elhunyt államférfiről Aradon

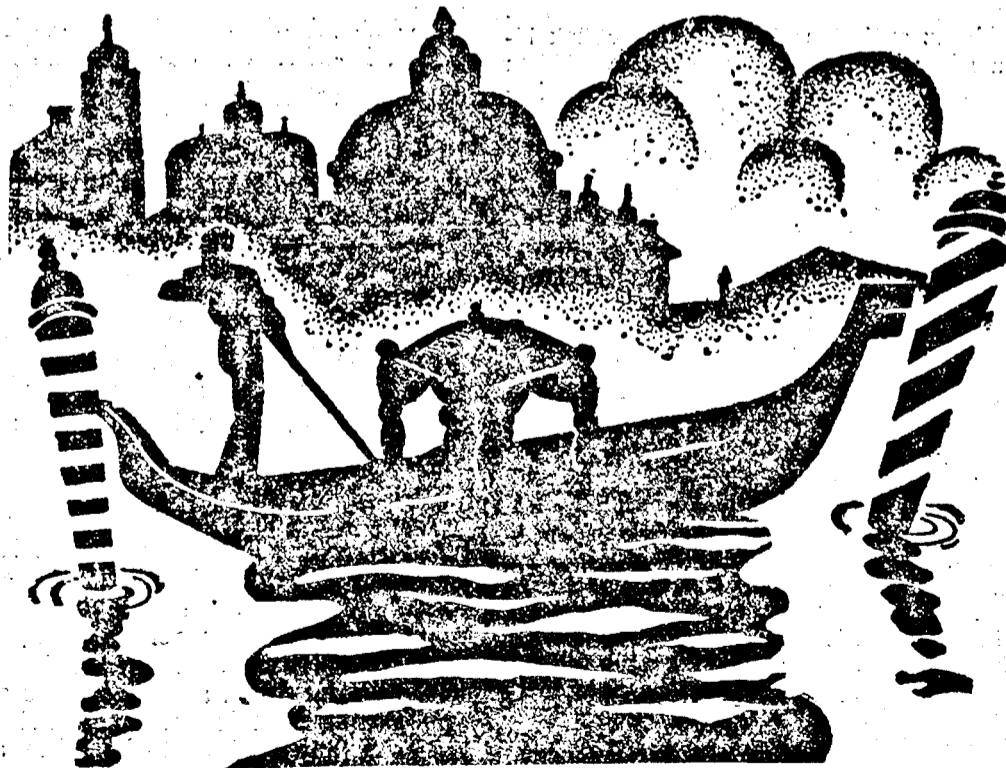
Az aradi interimár-bizottság ülésén dr. Ursu János elnök meghatott hangon emlékezett meg a város nagy halottjáról, Pop C. Istvánról. Beszért azokról a harcokról, küzdelmekről, amit népéért és Aradért folytatott. Az interimár-bizottsági tagok állva hallgatták végig Ursu János dr. szavait. A bizottság tagjai az elnök indítványára úgy döntöttek, hogy a Strada Unireit, ahol Pop C. István háza áll, Pop C. Istvánról nevezik el. Ezek szerint a Strada Unirei a jövőben Strada Pop C. István, a Strada Desseanu lett Strada Unirei, míg a Strada Seminariumot a jövőben Strada Desseanunak nevezik el.

Az uccák elnevezése után a napirend szerint az interimár-bizottság jóváhagyta az interimár-bizottság elnökének azokat az intézkedéseit, amelyeket abban az időben tett, amikor még csak ki-nevezett városvezető volt. A jóváhagyás minden további nélkül meg is történt.

Central-Mozgó: Premier, S. O. S. JÉG-lágitrakció, amelynek minden egyes jelenete élmény és eddig még nem látott természeti csodákat tár a nézők szeme elé. Főszereplői: Leni Riefenstahl, Gustav Diessl és Ernst Udet, a vakmerő pilóta. — Délután 3 órakor mérsékelt helyarákkal.

Select-Mozgó: Premier, EGY ÉJ VELENCÉBEN. Rendkívül mulató zenés, énekes vigiáték. Főszerepekben: Balla Lici, Dina Eilers, Tino Pattiera, Gombaszögi Ella, Oscar Sima. — Délután 3 órakor mérsékelt helyarákkal.

SELEC
T-MOZGÓ

MA
PREMIER

EGY ÉJ VELENCÉBEN

mulatságos zenés vigiáték, telve mókával, énekkel, jökedvvel. Főszerepekben: BALLA LICILICI a nagyszerű táncoszübrett, DINA EILERS, TINO PATTIERA, GOMBASZÖGI ELLA, OSCAR SIMA.

Ma Menza-WIZO-bál!

Bejárat a Fehér Kereszt-szálló főkapuján.

HIREK

Eltitkolt találmányok

A filmtudomány egyik nemzetközi szakteknéje járt a napokban Budapesten. Krasna-Krausz Andor, Európa legkiválóbb filmteoretikusa, a híres Reiman-iskola filmkritikus tanfolyamának a tanára.

Érdekesen beszél a film mai tudományos problémáiról.

— Tagadhatatlan, hogy a végcél a televízió, amely lehetővé teszi, hogy az emberek a lakásukból végignézhessék az egy központból leadott filmeket.

Szorgalmasan dolgoznak ezen a kérdésen Angliában és Franciaországban. Ha a televízió művészi és technikai szempontból megoldódik, újabb nehézség fog felmerülni, az éterkérdés. Mint a rádiókongresszuson kiderült, hogy az éter rendelkezésre álló régiója máris megtelt a rengeteg rádió leadó hullámaival. A televíziós leadó állomásoknak újabb, szélesebb éterterületekre lesz majd szükségük.

Újabb nagy változásra a film életében nem lehet addig számítani, amíg a filmvállalatoknak nem áll érdekükben egy új, hatalmas átalakulás. Egyelőre semmi érdekük sem szól amellett, hogy óriási tőkebefektetéssel, megváltoztassák a filmgyártás, leadás és vetítés egész technikáját. Eppen ezért nincs kilátás egyelőre arra, hogy a színes film és plasztikus film forgalomba kerüljön, holott mind a kettő megvan már.

Vannak most már egészen tökéletes, színes és plasztikus filmek, — de a filmiparnak nem érdeke, hogy ezek forgalomba kerüljenek. Az ilyesmik különben más szakmában is így van. Egy nagy izzólámpa-világcső laboratóriumában már régen feltalálták az örökké égő villanykörtét, de gondosan, féltve őrzik, mert az izzólámpagyáraknak nem érdekük az, hogy az emberek a jövőben kevesebb villanykörtét vegyenek.

— **IDÓPROGNÓZIS:** Északnyugati légáramlás, egyelőre még felhős, nappal igen enyhe idő, éjjel azonban erősebb lehűlés várható.

— **Roszbabra fordult Titulescu külügyminiszter állapota.** Bucurestiből jelentik: Titulescu külügyminiszter állapota ismét roszbabra fordult. A külügyminiszter újabb operáción esett keresztül és állandóan magas láza van. Kezelőorvosai kielentették, hogy komplikációk nincsenek kizárva. Remélik azonban, hogy erős szervezete urrá lesz a nehéz betegségen, amely már régóta kínozza a kiváló diplomatát és politikust.

— **Az áldozati adó eltörlését kéri a köztisztviselők.** Bucurestiből jelentik: Stancu Bradisteanu a köztisztviselők szövetségének elnöke memorandumot adott át a pénzügyminiszternek, akitől az áldozati adó eltörlését kérte. A köztisztviselők remélik, hogy a miniszter a közeljövőben megszünteti a hírhedt áldozati adót.

— **Szabadlábra helyezik a „Cuvantul” főszerkesztőjét.** Bucurestiből jelentik: A lapok jelentései szerint Nae Ionescut, a „Cuvantul” főszerkesztőjét, aki Duca meggyilkolása óta fogságban van, legkésőbb a jövő héten szabadlábra helyezik, miután ügyében a vizsgálat befejeződött.

— **Egészségügyi ellenőrző szolgálat a Dnyeszter partján.** Bucurestiből jelentik: Dumitriu egészségügyi miniszter elhatározta, hogy a Besszarábiában dühöngő járvány megakadályozása végett egészségügyi ellenőrző szolgálatot létesít a Dnyeszter partján.

— **Milliók panama a lugoji pénzügyigazgatóság.** Lugojról jelentik: A lugoji pénzügyigazgatóság nagyarányú visszaélést lepleztek le, amelynek számai 1925-re nyulnak vissza. A vizsgálat érdekében eddig részleteket nem közöltek a nyilvánossággal, de annyi már is bizonyos, hogy többmillióra rugó kárról van szó.

— **Az Erdélyi és Bánati Népkisebbségi Ujságló Szervezet aradi csoportja kérvénnyel fordult a városhoz.** A Városi Színházat kérték a város vezetőségétől április 1—2—3-ra, amikor az Ujságló Szervezet előadást rendez. A város vezetősége a legmesszebbmenő jóindulattal vette kezébe az ügyet és a próbák idejére, valamint a három előadásra a színházat átengedte az ujságlóknak.

— **Javult az állatexport.** Bucurestiből jelentik: Románia 1934. januárjában 1595 szarvasmarhát, 4356 sertést, 12.290 kiló húst szállított külföldre. Az állatkivitel januárban sokkal jobb volt, mint az elmúlt év decemberében.

— **Nagyarányu visszaélés a brailai postalgazgatóságon.** Brailából jelentik: A brailai postalgazgatóságon Antonescu igazgató nagyarányu visszaélést leplezett le, amelyet Scarlatescu postai titkár követett el. A titkár a külföldről érkezett csomagokat nem küldte el a vámhivatalhoz és azokat vámolás nélkül adta ki a feleknek, akik ennek ellenében neki fizettek bizonyos összeget. Az ügyben számos kereskedőt hallgattak ki, akik a titkár bűnös manipulációiban részt vettek. Az eddig megállapított kár meghaladja a negyedmillió lejt.

— **Revolverharc a detektívek és cigány bandák között.** Bucurestiből jelentik: A ploesti-i rendőrség tegnap razziát tartott a város periferiáin. A Banu Manta nevű korcsmában a detektívek egy cigány rablóbandát fedeztek fel, amelynek tagjai a rendőrség érkezésekor több revolverlövést adtak le. A detektívek viszonzták a tüzelést és ennek alkalmával 3 cigány meghalt, egy súlyosan megsebesült, míg a többieknek sikerült elmenekülniök.

A legújabb divat: könnyen gyúlékony szalmaszövet

Párisból jelentik: Az új szezon divatjában igen fontos szerepe lesz a ruhák anyagának. Hálószerű anyag lesz a divat, amelynek kockás, virágos minták lesznek, esetleg gyümölcsök is. Az uccai és sportruhák is ilyen anyagból fognak készülni. Más újdonság a szalmaszövet, amelyet műselyem módjára szövött cellofánból készítenek. Némcsak ruhához, de kalaphoz is használni fogják. Fekete, fehér és más színekben kerül forgalomba. Nagyon veszélyes anyag, mert könnyen meggyullad, viszont enyhe világításnál elragadó.

→ **Itélet a debreceni diákzavargások ügyében.** Debrecenből jelentik: Az egyetemi tanács a legutóbbi diákzavargások ügyében most hirdetett ítéletet. Két diákot az egyetemi tanács mindkettőre kitiltot a debreceni egyetemről, másik kettőt pedig félévre tiltott el az egyetem látogatásától. Az ifjuság az ítéletek ügyében holnap tiltakozó gyűlést tart.

TUZIFA ALKALMI ARBAN
100 kgr. fűrészelés Lej 36
CONCURENTA FATELEPEN
Calea Saguna 176-178

— **Halálos zuhanás egy újrendszerű rakétás repülőgéppel.** Londonból jelentik: A neworleansi repülőtéren sokezer néző előtt lezuhant Marle Nelson kapitány rakétás repülőgépe. A rakéták a gép alsó szárnyán voltak elhelyezve és az emelkedéshez szükséges felhajtó erőt voltak hivatva a gépnek megadni. A gép apró körökben nagy sebességgel emelkedett, de az egyik fordulónál a felrobant rakétától lángba borult és lezuhant, romjai alá temetve Nelson kapitány szénné égett holttestét.

Ne fordítottasson beavatatlannal, mert ráfizet
Forduljon bizalommal:

TEODOR SELAGIAN

magyar- és német hites tolmács- és fordítóhoz, aki a leghelyesebben fordítja és hitelesíti minden köz- és magánokiratát, valamint az egész kereskedelmi levelezését is
Cím: Kereskedelmi Iskola, földszint, balra első ajtó. (A Kulturpala: a mellett). 618

— **Betörés fényes nappal Aradon.** Ma az ebédutáni órákban vakmerő betörés történt a Piata Avram Iancu levő Seitz-féle üzletben. Az üzlet kirakatát nyitotta fel egy óvatlan percben egy vakmerő betörő, aki két revolvert, több mint ötven töltényt és néhány apróbb tárgyat zsákmányolt. A rendőrség erélyes nyomozást indított a vakmerő betörő kézrekerítésére.

— **GYORSAN HALAD AZ ÁLLAMI NYUGDÍJAK KIÉLTÉSE.** Az aradi nyugdíjasok megelégedve állapították meg pénteken, hogy illetményeiket rendkívül gyorsan számfejtik és a két pénztár a legsimábban fizeti ki az összegeket. Pénteken a K. L. M. N. N. kezdőbetűsök valamennyien megkapták, szombaton pedig a P. R. S. T. betűsök fogják megkapni nyugdíjaikat.

Katholikus társasulazás a Szentföldre (Palesztinába) 1934. husvétjára.

Dr. Olasz bucaresti hercegérsek protektoratusa alatt álló utazásunkat a katolikus hívők figyelmébe ajánljuk. Igen olcsó részvételi díjak. Személyes kirándulások. Nagyszerű teljesítmény. Konstantinápoly, Athén és Egyiptom olcsó megtekintési lehetősége. Indulás Constantából márc. 24, ápr. 8. és ápr. 9. — Információk, prospektusok kizárólag a **SERVICUL MARITIM ROMAN** (Román tengerhajózási vállalat) aradi képviselőjénél.

Künstler utazási és vízumirodában
Arad, Bul. Reg. Maria 24.

Bonyodalmas pereskedés egy aradmegyei pék kenyérbélyegbirsága miatt

Bonyodalmas pereskedés keletkezett egy kenyérbélyeg-bírság körül, amelynek ügye már több bírói fórumot járt meg és még mindig nem nyert elintéztést. Ioachim Simion pancotai péket 1933. márciusában ötezer lejrel büntették meg, mert bélyegnélküli kenyeret találtak üzletében. A pék megfellebbezte a bírságot azzal az indoklással, hogy a kenyerek pancotai lakosok tulajdonát képezték, akik csak sütés céljából hozták hozzá és így nem volt köteles bélyeggel ellátni azokat. A törvényszék helyet adott a fellebbezésnek és megsemmisítette a bírságot. A kincstár fellebbezése folytán a timisoarei Tábla elé került az ügy. A Tábla megsemmisítette a törvényszék ítéletét formai okokból és utasította az aradi bíróságot, tárgyalja újból le az esetet.

— Az aradi törvényszék mára tűzte ki a tárgyalást. Ioachim két tanút hozott magával annak igazolására, hogy a kenyér nem az ő tulajdonát képezte, azonban a bíróság nem hallgathatta ki a tanukat, mert nem rendelkeztek semmiféle igazolvánnyal, amellyel személyazonosságukat bebizonyították volna. A tárgyalást április 30-ikára halasztották, közben pedig megtörténtek a kihallgatások és a bíróság újból dönt a bonyodalmassá vált pancotai kenyérbélyeg-ügyben.

— **A Bánati Bankegyesület tolvaját egy évi börtönre ítélte az aradi törvényszék.** Ciurar Antal az elmúlt évben betört Péterfi Miklósné aradi uriaszony lakásába és onnan három szőnyeget vitt el. A tolvaj az ócskapiacra értékesítette a szőnyeget, ahol száz lejért darabonként adta el őket. Ezután a Bánati Bankegyesület pincéjébe tört be és onnan írsokát akart ellopni, de rajtavestett, amelynyiben elfogták. Ma került a bíróság elé. Megállapítást nyert, hogy Ciurar büntetett előéletű, mire a törvényszék egy évi börtönre ítélte.

— **Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű erőköddés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre**

— **Másfél évi börtönre ítélték az aradi árvíz tolvaját.** Különböző lopásokkal vádolva került ma az aradi törvényszék elé Ha s János micalacai gyári munkás, aki az emlékezetes árvíz idején egy rézüstöt lopott, az elmúlt év nyarán pedig Jung Ferenc kereskedőtől különböző élelmiszereket vitt el. A bíróság külön-külön tárgyalta a két ügyet és az árvíz alkalmával történt lopásért egy évi börtönre, a másikért hat havi börtönre ítélte a munkást, aki mindkét ítélet ellen fellebbezett.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**
FÖLDES: Str. Eminescu.
KÁRPÁTI: Bulevardul Regote Ferdinand.
ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.

— Az aradi háztulajdonosoknak lakbérkülönbözeti összegek érkeztek. Az állami és más közalkalmazottak lakbére után járó lakbérkülönbözeti összegből az 1932. május 1. és 1933. május 1. közötti időre járó díjak az alábbi aradi háztulajdonosok számára érkeztek meg: Lecuta Lucretia 22.400 lej, dr. Parecz Béla 12.176, Mayerhoffer Lajos 24.000, Szántay Lajos 16.640, Quirini Sándor 20.000, Wollmann Emilné 18.800, Ortutay Lajos 39.600, Zsedely István 24.000, Stern Lipót és felesége 29.920, Várhol László 37.440, Oláh József 30.460, Hámosi László dr. 25.400 lej. Fentiek az utalvány átvétele végett keressék fel Himmel kiutalási osztályvezetőt (pénzügyigazgatóság, I. emelet 24.), aki megadja az összes felvilágosításokat. A kiutalt összegek hétfőtől kezdve felvehetőek, de az adóhátralékokba belekompenzálják azokat. A további lakbérkülönbözeti összegek március 31-ig. Azok, akik már előbbi utalványaikat átvették, szintén jelentkezhetnek, mert számukra is megérkezett a pénz.

Egy oradeai utazó tragikus halála:

Megoperálták — a műtét sikerült, a testére rakott tömlőkből meglette a jeget és belehalt

Tragikus módon halt meg az oradeai Zsidó Kórházban Ujházi Ignác utazó. A 46 éves, hatgyermekes családapát vakbélgyulladás tünetei között szállították be a kórházba, ahol megoperálták. A műtét kitűnően sikerült is, a beteg azonban saját elővigyázatlansága és fegyelmezetlenségének esett áldozatul. Azokból a jégtömlőkből, amelyeket a fejére raktak, a beteg kiszedte a jeget és megette. Az orvosok, amikor észrevették a történetet, azonnal gyomormosást alkalmaztak, de már késő volt: a gyomorba került rengeteg hideg víz az életébe került Ujházi Ignácnak. A tragikus sorsu ember meghalt s délután már el is temették nagy részvét mellett.

— Élelmiszer-piacot kérnek a Mihail Viteazul-tér környékének lakói. Pénteken közel kétszáz aláírással ellátott kérvény érkezett be a város vezetőségéhez. A kérvényben a Piata Mihail Viteazul és környékén lakók kérik, hogy a Piata Mihail Viteazulra helyezzen a város zöldség-piacot. Ennek a környéknek a lakossága ugyanis nagy távolságra kell, hogy gyalogoljon, ha élelmiszer-piacon akar bevásárolni. Az ügygel a városvezetés egyik legközelebbi ülésén foglalkozni fog.

— Mit nyújthat manapság egy álarcos bál? A Str. Romanului 8. szám alatti Magyar Otthonban tartandó ma esti álarcos mulatságon mindent meg lehet találni, amit csak egy kellemes bálészaka nyújthat: álarcosok felvonulása, ügyességi és tréfás táncverseny, Karnevál herceg és hercegnő megválasztása és a hódolatok bemutatása, stb. Elsőrendű cigányzene és reggelig tartó tánc. Álarcosok részére bejárat az első kapun. Meghívó csak az álarcosoknál kötelező.

— Vasvillás családi idill az aradi törvényszék előtt. Geles Péter guttenbrunni legény az elmúlt év őszén vasvillával megverte apját, aki feljelentést tett ellene. Ma került az ügy az aradi törvényszék elé, ahol azzal védekezett Geles, hogy apja támadt rá és ő csak önvédelemből ragadott vasvillát. A bíróság kétezer lej pénzbüntetésre ítélte.

— Irene Dunne Aradon. Nagy és mindenben igazolt várakozás előzi meg a legújabb, világsiker aratót Irene Dunne-filmnek a „Ghetto leánya”-nak közeli aradi bemutatóját. Ismeretes, hogy a „Mellékuca” átütő erejű sikere után az egész amerikai közvélemény — harmincmillió mozilátogató — szavazott le és mondta ki egyöntetűen, hogy a világ ma kétségtelenül legelső és legnagyobb színművésznője a páratlan hatású Irene Dunne, aki valóban nagyszerű egyéni varázssal a „Mellékuca” minden jelenetét felejthetetlen élménnyé avatta. A művésznő új filmjében a „Ghetto leánya”-ban, amelynek szerzője szintén Fanny Hurst, ismét olyan hatalmas művészetet fejt ki, hogy nem lesz ember, aki közömbösen menjen el a ghetto beteg, törékeny leányának különös sorsa mellett.

— Nyolc havi börtönt kapott egy lilomtipró aradi iparossegéd. Hász Ferenc aradi cipészsegéd került ma az aradi törvényszék első szekciójára, azzal vádolva, hogy egy öt-éves kisleány ellen erőszakos merényletet követett el. A mai tárgyaláson Hász bevallotta tettét és kijelentette, hogy azt ittas állapotban követte el. A törvényszék nyolc havi börtönre ítélte.

— Műkedvelő előadás a Vakok Egyesülete javára. Aradi műkedvelők egy csoportja március 4-én, vasárnap este az Iparos Otthon összes termében nagyszabású műsoros táncestélyt rendez az Aradi és Aradmegyei Vakok Egyesülete javára. Az estélyre az agilis, lelkes rendezőgárda már megkezdte az előkészületeket és a jótékony, nemes célt tekintve, bizonyosra vehető, hogy a siker nem fog elmaradni. Kitűnő jazz- és cigányzenekar, nagyszerűen összeállított szórakoztató műsor képezi az estély fő vonzerejét. Szépségverseny, konfetticsata és kitűnő büffé szolgálják meg az est sikerét. Az estély fővédnöki tisztségét Grosz Józsefné elnök és dr. Groza János megyei prefektus vállalták el. Aki meghívóra igényt tart, átveheti a Wild-trafficban (Str. Matei Corvin).

— Az állami osztálysorsjáték 5-ik osztályának húzási eredményei 1934. február 23-án, a 2-ik húzási napon: Kétszáz ezer lejt nyert a 31877 számú sorsjegy; százezer lejt 26039, 27589, 67351; hetven ezer lejt 79562; ötven ezer lejt 19484, 34562, 57073, 59022; huszezer lejt 3991, 22471, 28168, 53065, 59775 és még 1611 nyeremény, 15.000 és 5.500 lej között. Össznyeremény 30200. Kisorsolva 3250, kisorsolandó még 26950 nyeremény és az 5.000.000 lejes jutalom, vagy 5 jutalom a 1.000.000 lej. A húzás 1934. március hó 26-ig tart!

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a n. b. fogyasztóközönseget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt f. hó 25-én — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog. Reggel 8—12 óráig: Calea Saguna, Malul Muresului, Malul Domnitei, Str. Soarelui, Str. Baritiu, Str. Eminescu végén, Str. Brancovici, Str. Caragiale és Str. Gh. Ionescu, valamint az ezen uccák által határolt részeken.

Aki az állatot szereti

— Legyen a feleségem, Lilyke. Szép birtokom van. Szereti az állatokat?

— Hogyne. Különösen a lazacot, a hamart, a rákot és a fácskát.

Ők és Hamlet...

Sajtóbemutató az Uránia-mozgóban.

Az őszinte humornak és a groteszk komikumnak két koronázatlan királya: Pat és Patachon ezúttal kacagtatják meg először a közönseget százszázalékos énekes- és beszélő-film keretében. Amit ez a két izig-vérig mulattatásra született komikus produkál, az nemcsak eredeti, hanem a maga nemében művészet, sőt több: a mai nekiszomorodott világban jótétemény, amiért Pat és Patachon nemzetközi becsületrendet érdemelnének. Hogy mit tud, mit visz véghez ez a két groteszk alak, azt nem kell a közönsegnak beharangozni, mert évek óta ismerik és szeretik a két dán burleszk-színészt. Inkább magáról a filmről mondjuk el, hogy megvan benne minden, amit a közönseg kíván: könnyekig kacagtató jelenetek vidám sorozata, pompás muzsika, fülbemászó ének és táncszámok, elevenség, egy kis romantika — persze humoros köntösbe öltöztetve — és nagyszerű színészek, ötletes rendezés.

A történet egy leánynevelő intézetben kezdődik, ahol barátaink: Pat és Patachon kertészek. Főfoglalkozásuk azonban abban merül ki, hogy elősegítik a szép Éva csinyjeit, amelyek végül is rosszul sülnék el. Évát és a két kertészt kidobja az igazgató s ekkor a leány elfogadja egy vidéki színház ajánlatát és színésznő lesz. Előbb azonban egy halászbárkán matrózkodnak mindhárman, ahol a leány kiválasztottja kormányos. A film frappáns fináléja egy Hamlet-előadás, amelynél ragyogóbb burleszket nem igen láttunk még! Pat és Patachonon kívül elragadóan bájos kis szubrettje és csinos, kellemes hangú bonvivánja van a burleszk-operettnak. Hogy Pat és Patachon hogyan mókáznak első hangosfilmjükben, azt nem lehet elmondani — azt látni kell!

URANIA TELEFON: 480.

MA, szombaton 3 (mórs.) 5, 7 $\frac{1}{4}$, 9 $\frac{1}{4}$ -kor. Premier
PAT és PATACHON
 első beszélő filmje
ŐK ÉS HAMLET
 Szerző: Zsófia Kacagtató Bohózat.
 Vasárnap d. e. 11 órakor kettős műsor.
JANKIEPURA
AZ ÉJSZAKA DALA
JÖJJÖN HOZZAM RANDEVURA
 Szóke Szakáll, Lucie English, Ra. Roberts
Jön: Madonnám, hol vagy?

A Chevra Kadisa közgyűlése Lipován

Sikerült jótékonycélu hállestély.

A lipovai Chevra Kadisa csütörtökön délután tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyen Weisz Vilmos elnök. Megnyitójában ismertette az egylet múlt évi működését és kegyeletes szavakban emlékezett meg az egylet elhunyt tagjairól. Beszámolójában ismertette a mai nehéz viszonyok következtében előállott helyzetet, azonban ezek dacára az egylet továbbra is folytatja jótékony működését. Elhunyt nejeinek emlékére egyszersmindenkorra felajánlotta, hogy minden évben egy szegény gyermeket felruház. Klein Dezső pénztárnok jelentése után Hoffmann Miksa dr. főbbi javasolta, hogy a közgyűlés a nyomor enyhítésére szűkebb bizottságot delegáljon, amely javaslatot egyhangúlag elfogadták.

Ugyancsak csütörtökön este a lipovai jótékony zsidó egylet nagyszabású hállestélyt rendeztek Mózes születésének és elhalálzásának emlékére. A hállestélyt a zsidó iskola nagytermében tartották meg és azon egy Lipova, mint Radna zsidóközönsege teljes számban megjelent. A vacsorát lipovai és radnai urhögnyek készítették és az így befolyt tiszta jövedelmet az egylet jótékonyági alapjaira fordítják. Ez alkalommal Hoffmann Miksa dr. főbbi nagyhatású beszéd keretében ismertette Mózes életét és rendeleteinek, törvényeinek hatását a zsidóság életében. Az estély a legjobb hangulatban ért véget.

— A Berlitz-iskola igazgatósága közli, hogy az új román, német, angol, francia és magyar, valamint gyors- és gépirás (tiz-ujjas rendszer) tanfolyamok az aradi fióknál március 1-én kezdődnek. Beiratkozás és felvilágosítás naponta 9 és 21 óra között a Bohus-palotában, Str. Romanului 3.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Kérjük összes választmányi tagjainkat, hogy folyó évi február hó 25-ikén, azaz vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődő értekezleten teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

Megoperálták egy ötezeréves mumiát

Londonból jelentik: Az orvosi tudomány történetében nyilván páratlanul áll, hogy egy mumiát operáljanak. Dr. Penderleith angol orvos, a British Museum specialistája végzett ilyen operációt a világ legrégebbi mumiáján: Ra Nafer bebalzsamozott holttestén, amely közel ötezer éves és amelyen az évek során számos csonttörést észleltek. A csonttörés operációja azonban igen nehéz volt, mert a sokezer esztendő csontok oly porhanyóssá váltak, hogy a legkisebb érintésre szétmállottak. Először ki kellett a mumiát hüvelyéből bontani, azután a sérült csontokat gyantás furdőben áztatták, amíg meg nem szilárdultak és csak azután hajtották végre az operációt.

— Tasnády Fekete Mária ötónapos kisleánya mint filmsztár a „Színházi Élet”-ben. Remekül illesztétek cikkben számol be a „Színházi Élet” új száma arról a filmről, amelynek Tasnády Fekete Mária, az egykori Miss Magyarország ötónapos kisleánya a főszereplője. Rengeteg cikk és számtalan képen kívül külön érdekessége az e heti „Színházi Élet”-nek a bő Kozmetikai rovat. Erdős René kis regénye kezdődik ebben a számban. Háromfelvonásos darabmellékletül az „Ember tragédiája”-t, kottamellékletül pedig „Nem léha kalandot keresek én” című sláger közli. 32 oldalas Gyermekujás, 64 oldalas Rádióvilághíradó és kézimunkamelléklet egészíti ki a „Színházi Élet” új számát, amelynek ára 20 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

— Változatos tartalommal jelent meg a „Der Deutsche Rundfunk” legújabb száma. A kitűnő rádiólap teljes nemzetközi rádióműsört közöl, ezenkívül pedig számos szórakoztató és műszaki cikkel szolgál olvasóinak. A lap folytatja Werner E. Hintz népszerű „Wolken über Arneberg” című regényét.

Fordította: MAROSI RUDOLF (15) Irtta: Dr. KARL KINDERMANN

Magyar karrierék és tragédiák a »szovjet-paradicsomban«

Délután ébredtem fel, új energiával, életerővel telve. Priccsem mellett kis asztalka állott, élelmiszerekkel megrakva. Tojás, fehérkenyér, sajt, szalámi, kakaó, vaj cukor... olyan dolgok, amilyeneket már hónapok óta nem láttam. A magyar tiszt éppen egy tányér forró, párolgó leves kanalazott. Amikor észrevettem, hogy felébredtem, nevetve szólított fel, lássak én is neki az evésnek.

— A vizsgálóbíró ajándéka — s ezzel az asztalra mutatott. — Mindenesetre jó jelnek vehető ez a figyelmesség. Ha okos lesz, ezentul minden kívánságát teljesítik és nagyszerűen élhet a börtönben.

Nem gondolkodtam, én is nekiláttam az evésnek. Mialatt beszélgetve falatoztunk, kinyílt az ajtó és Rosenfeld lépett be Hoffmann kíséretében. Hogylétem iránt érdeklődtek.

— Csak azt akarjuk tudni, hogy érzi magát, — jelentette ki Hoffmann — az ügyről most ne beszéljünk, majd Grünwald elvtárs elmond mindent. Ha valamilyen kívánsága van, amelyet teljesíthetünk, írjon néhány sort és azonnal intézkedünk. Itt hagyok papírt és ceruzát erre a célra. Az örök rendeletet adtam ki, bánjon szépen magával, azt hiszem meg lesz elégedve.

Hoffmann és Rosenfeld ezután magyarul kezdtek beszélni, Grünwald figyelmesen hallgatott és csak akkor szólalt meg, ha valamit kérdeztek tőle. Sajnos nem értettem meg társalgásukat. Hoffmann újra hozzám fordult a megbeszélés befejeztével.

— Akar néhány jó könyvet, nagyon szívesen rendelkezésére bocsátunk egy párat.

— Ez kedves lesz maguktól, ha Platót, vagy Homéroszt kaphatnám...

— Nem tudom, vannak-e ilyenek, de ha nincs, majd kölcsönkérjük őket valamelyik egyetemi könyvtártól. Ott biztos lesz. Minden kívánságát írja fel, azonnal gondoskodunk azoknak teljesítéséről.

Mindkettőnknek kezet nyújtottak és eltávoztak. Grünwald mélyen meghajolt előttük. Amikor eltávoztak, kijelentette:

— Maga nem is sejti, milyen befolyásos két ember ez. Hoffmann a kormány bizalmasa és sokat dolgozik a külügyi népbiztosságnál is. Néha hamis utlevéllel Magyarországra, vagy Németországba utazik. Azt hiszem a maga ügyében kell hamarosan Berlinbe mennie.

Nem kérdezősködtem, a megváltozott hangulat gyanus volt és egyelőre élvezni akartam a kedvezményeket, anélkül, hogy azoknak sötét háttérre gondoljak. Gyenge voltam, de a sok szenvedés és nélkülözés menti ezt az állapotot. Annyit elhatároztam, hogy Grünwalddal szemben rendkívül óvatosan fogok eljárni, nem hagyom magam még egyszer törbevalni. Ezuttal én akartam félrevezetni és kikélni a Cseka emberét. A bőséges étkezés és megváltozott körülmények új energiát adtak és gyűjtöttem az erőt a küszöbön álló utolsó küzdelemhez. Gondolkodásomban Grünwald zavart meg.

— A maga ügye jól áll, mint most tőlük hallottam, maga Dzserszinszky érdeklődik az ügy iránt. Ma éjszaka már szerencséje is lesz hozzá. Mindenesetre arra kérem, hogy ezen ember iránt teljes udvariasságot tanúsítson, függetlenül attól, rokonszenves-e, vagy sem. A sorsa az ő kezében fekszik. Ha sikerül tetszését elnyernie, megmentette életét.

— Mit akar tőlem Dzserszinszky?

— Ma éjszaka kihallgatásra viszik Rosenfeldhez és ott lesz ő is. Egyenesen tiszteltetreméltó cennek a férfinak a munkateljesítménye, egész nap a kőműves dolgozik, éjszaka pár órát alszik csu-

pán és tovább folytatja munkáját. Néha napokon keresztül nem alszik. Rosenfeld nagyon fél tőle. Dzserszinszky — mint Rosenfeldtől hallottam — ma éjszaka egy ajánlatot akar tenni magának. A szovjetkormány nagyarányu pert akar inszenálni, hogy propagandára használja fel a maguk ügyét és hogy a német proletáriátust megmozgassa vele. Ehhez az akcióhoz akarják felhasználni magát. Részleteket nem tudok, mert annyira már nem vontak a bizalmukba. Ma éjszaka mindent megtud.

Grünwald a legkülönösebb agent provocateur volt, akivel életemben összetalálkoztam. Cseppet sem csinált titkot hivatásából és azzal védekezett, hogy az életéért harcol. Elmondotta, hogy 35 éves és a háború alatt a magyar huszárságnál szolgált, főhadnagyi rangban. A háború alatt elfogták és egy szibériai fogolytáborba került, ahonnan a forradalom kitörésekor több tisztársával együtt elszökött. Haza akartak menni, de nem sikerült. Oroszországban érte őket még a Kun Béla féle forradalom és annak leverése. Amikor a magyar

kommunistákat levertek, Oroszországban valóságos vadászat indult meg a régi osztrák-magyar monarchia tisztjei után. Egy csomót agyonlőttek közülük, másokat a szentpétervári és moszkvai Cseka-börtönökben helyezték el. Grünwaldnak egy barátja működött a komintern magyar osztályánál, azt hiszem, dr. Szabadosnak hívták. Ennek rábeszélésére elhatározta, hogy ő is a kommunistákhoz csatlakozik. Így került a magyar tiszt a G. P. U. szolgálatába...

Egy szép napon váratlan esemény történt, — mesélte tovább Grünwald — Szabados dr. fiatal, szép feleségét a G. P. U. letartóztatta azzal a váddal, hogy a komintern fontos titkait árulta el. Az asszonyt halálra ítélték és a férj cserbenhagyta. De ő sem kerülte el sorsát, feleségével együtt dr. Szabados is agyonlőttek. Grünwald szintén bajba került a Szabadossal való barátságáért és csak úgy menekült meg a haláltól, hogy Rosenfeld különleges megbízatásokra kérte ki... az ő feladatává tették, hogy a moszkvai G. P. U. belső börtönök magyar foglyaitól kicsalja titkait. Az utolsó megbízatása a mostani volt, megígérték neki, hogyha a három német diák ügyét rendesen befejezi, jobb és kényelmesebb pozícióhoz jut. Ellenkező esetben agyonlövök.

Elmesélte nekem ezután, hogy néhány hónappal előbb Ditmarral zárták össze. A szerencsétlen fiu nem bírta ki a szinleges kivégzésekkel járó izgalmakat és hamarosan letört.

Beszélgés közben ismét este lett. Rosenfeld betartotta szavát... az öt kilenc óra tájban könyveket hozott be, Tagore, Kipling, Hermann George szerepelt közöttük, azonkívül több osztrák és német újságot küldött nekem a vizsgálóbíró. Mohón estem neki a lapoknak, hónapok óta megszokadt minden érintkezés a külvilággal és ez a néhány nyomtatott ív hozott most nekem üzenetet, a titkos börtönben szenvedőnek az élet rohanó eseményeitől...

SPORT KÖZLÖNY

Csapatunk a bajnokság előtti utolsó vasárnapjukat is kihasználják

A Kinizsi ragaszkodott az aradi vendéglátóházhoz — Az első elgondolás szerint bonyolítják le a vasárnapi műsort

Az elmúlt vasárnapon az egyesületek felvetették az a gondolatot, hogy barátságos mérkőzésekkel kellene hasznosítani a bajnoki start előtti utolsó vasárnapot. Az AMTE vezetősége később azonban úgy gondolkodott, hogy csapatának komoly erőpróba céljából másvárosbeli együttest költ le. A választás a Kinizsire esett és a tárgyalások sikerre is vezettek, ám a közben kedvezőtlenül vált időjárás miatt a timisoarai csapatnak lemondották a meccset és végleg lefixálták a vasárnapi programot. A Kinizsi ma táviratban kereste meg az AMTE-t és közölte, hogy vasárnap érkezik. Az ügy ily-

módon való bonyolultsága egy másik távirattal oldódott meg, amelyben az AMTE megerősítette lemondását, tehát az eredeti elgondolás marad, amely szerint a Gloria-FCR-pályán délután két órakor a Gloria-CFR csapata az ATE-t látja vendégül, míg az AMTE együttese az AAC-al meccsel.

Mind a négy egyesület komolyan készül erre az erőpróbára. A Liga-bajnokságban küzdő csapatoknak presztizskérdés a győzelem, míg a helybeli bajnokságért küzdő együttesek, az AAC és az ATE az elkövetkezendő meccs eredményén keresztül kívánják bizonyítani egyenranguságukat.

O Elmarad a Ripensia második mérkőzése. A Franciaországban turázó timisoarai profik második meccse a nemzeti gyász miatt elmaradt. A Ripensia legközelebbi mérkőzésének színhelye St. Etienne város.

O A NAC érkezése. Az egyik oradeai lap arról számol be, hogy a NAC szombaton érkezik haza, miután Moravetz és Albu hazatérése miatt, csupán 12 játékos áll a turacsapat rendelkezésére. A hirt fenntartással fogadjuk.

O A Ripensia Csehszlovákiában. Ismeretes, hogy a Ripensia májusig kölcsön adta egyik kitűnőségét, Raffinszkyt, a brünni Zidenicének. A játékos kölcsönadását a brünni csapat oly módon honorálja, hogy előnyös anyagi feltételek mellett, két meccsre fogadja a Ripensiat, amelyek közül az elsőt az SK Zidenice, másodikat a városi válogatott ellen kell lejátszania.

O A Hakoah társasvacsorája. A Hakoah sportegyesület hétfőn este, a saját helyiségében, sikeresnek ígérkező társasvacsorát rendez.

O Lemondta a romániai jéghekk turáját. A Budapesti BTE jéghekk csapata lemondotta a romániai turáját, indok: nem akarja túlszátolni válogatott játékosait. A BBTE helyett egy magyar kombinált csapat ajánlkozik.

O Szabályozzák az atléták igazolását. Az atléták igazolásánál eddig a legbizonytalanabb helyzet uralkodott. A központ ennek most véget akar vetni és elveszi az atlétikai ligától az igazolás jogát, minden versenyző a központ fog igazolni és a futballistákhoz hasonlóan, fényképes igazolvánnyal ellátva.

O Románia indul az Európa ökölvívóbajnokságon. Budapesten fog lebonyolításra kerülni Európa ökölvívóbajnoksága, amelyre Románia is elküldötte a nevezését. A válogatás munkája azonban nem halad abban a mértékben, mint ahogy az szükséges volna, így a vidéki klubok sérelmesnek találják, hogy az előkészítő munkába nem vonták be őket.

O A lipovai „Infratirea” sportegylet sakkversenye. A lipovai „Infratirea” sportegylet agilitásáról közismert vezetősége 14 napig tartó sakkversenyt rendezett házi verseny jelleggel az egylet helyiségeiben; a Staudtféle vendéglőben. A legutóbb megrendezett sakkverseny eredménye még nagyobb intenzivitásra bírta az egylet sakkozóit, úgy, hogy a most megrendezett sakkversenyen 28 versenyző indult. A mindvégig izgalmas lefolyású verseny győztese Tass Zoltán lett. Második Maszyk Elemér dr., harmadik Tauber Nándor jegyző, negyedik Csillag Frigyes. A kitűnően sikerült verseny rendezéséért Mayer Nándor elnököt és Staudt Péter társelnököt illet minden dicséret. Az egylet vezetősége elhatározta, hogy legközelebb városközi versenyt rendez Arad és Timisoara sakkozóival.

Syracuse csapágyfém indián védjeggyel felül minden más csapágyfém, kapható minden nagyobb vaskereskedésben. 331

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kincstár belföldi hitelezői panaszkodnak az adóbonok késése miatt

A posztógyárak kénytelenek beszüntetni üzemüket, ha nem kapják 300 millió lej követelésüket — Hol maradnak a nyugdíjasok bonjai?

A kincstár összes hitelezőit, tehát a nyugdíjasokat és a tisztviselőket közelről érdeklő ügy foglalkoztatja most a bucuresti-i pénzügyi köröket, amelyek megállapították, hogy az állami könyvviteli szabályok alapján április elsejéig semmiesetre sem nyomathat a kormány új adóbonokat, mert a fenti törvény rendelkezései szerint az állami költségvetési év utolsó négy hónapjában semmiféle új kincstári-jegy nem bocsátható ki. Mivel nálunk tavaly óta mindig áprilistól-ápriliséig tart a kincstár költségvetési éve (nem úgy, mint azelőtt, amikor január 1-től január 1-ig terjedt), tehát már tavaly december 1-én beszüntették az adóbonok nyomását.

Emiatt néhány hónapig várniok kell az állam hitelezőinek, akik között igen sok olyan nyugdíjas szerepel, aki már évek óta türelemmel és nélkülözve várja az Argetoianu volt pénzügyminiszter ideje alatt csaknem hat hónapon át elmaradt nyugdíjának kiegyenlítését.

Érthetetlen, hogy Bucurestiben miért halogatták ennyi ideig a sokszázezer, szakadatlan munkában megöregedett, sajnálatraméltó nyugdíjas igazságos ügyének elintézését. Az aradi pénzügyigazgatóság körzetében még mindig körülbelül 25 millió lej kincstári tartozás vár kiegyenlítésre, amelyeknek bonjait már régen várják a hitelezők.

Az ó-királyságban az állami szállítók között legnagyobb összeggel vannak érdekelve a posztógyárak, amelyek a különböző közintézmények számára dolgoztak és három év óta 300 millió lej követelés gyűlt össze. A posztógyárosok mindent elkövetnek a háromszáz millió lej megszerzése végett és mint egy régi bucuresti-i sajtóorganum közli, elhatározták, hogy ipartelepük üzemének beszüntetésétől sem riadnak vissza, ha legalább adóbonokban nem egyenlít ki a pénzügyminiszterium ezt a régi tartozást. A gyárak ugyanis tökehiányban szenvednek és sürgősen szükségük volna arra a háromszáz millió lejre, amelyet már három év előtt ellismert a kincstár és azt meg kellett volna kapniok. Miután tudják, hogy az amortizációs pénztár csak április elseje után hozhat forgalomba új adóbonokat, közölték a pénz-

ügyminiszteriummal, hogy akkor is elfogadják a háromszáz millió névértékű adóbont, habár amiatt újabb értékvesztést szenvednek. Egyben azt javasolják a miniszteriumnak: *rendelje el, hogy ok adóbonjaikkal minimálisan tíz százalék értékig bármilyen évbéli adó- és más köztartozásukat, taksáikat, stb. kifizethessék.* Ez a 10 százalék csak akkor volna engedélyezhető, ha legalább százezer lej kincstári tartozása áll fenn az adózónak, aki tehát ebből minimálisan 10 ezer lej névértékű adóbonnal törlesztené adótartozását, bármilyen évben keletkezett is az. A gyárosok megállapították, hogy az államkincstár átlagos havi bevétele egy milliárd 300 millió lej és ebből havonként csak 25-30 millió lej értékű kincstári és adóbonokkal történik adófizetés, ami azt igazolja, hogy nincs elég bon forgalomban. Ennek a hiánynak sürgős pótlását is kéri a posztógyárosok.

Sok nyersanyag behozatalát teszi szabaddá a kormány

Jelentékeny könnyítés lesz az új kontingensrendszerben — Megnehezül a román-francia faterkedelmi forgalom

Mint ismeretes, a minisztertanács az elmúlt héten elhatározta, hogy az új kontingens-behozatali rendszer szabályozásával kapcsolatban Import-Export-hivatalt létesít, amely az eddiginél sokkal kisebb formaságokkal fogja elintézni a behozatali kérvényeket. Mint Bucurestiből jelentik, az új hivatal szervezése és az új kontingens-rendszer szabályzatának elkészítése már folyamatban van. Kiszivárgott hírek szerint a kormány megkönnyíti a nyersanyagok behozatalát, hogy a gyárak könnyebben juthassanak hozzá a szükséges anyagokhoz. Ecélből számos nyersanyagot kivesznek a kontingentált árak jegyzékéből és azoknak behozatalát szabaddá teszik.

Ez alkalommal közöljük, hogy a Párisból Bucurestibe érkezett jelentés szerint Franciaország hivatalos lapjában tegnap jelent meg a franciaországi faterkedelmi megnehezítéséről szóló póttintézkedés, amely a romániai faterkedelmetlenül érinti. Eszerint már február 15-ike

Bécsi Mintavásár

1934. március 11-17-ig
(a Rotunde-ban március 18-ig.)

Fényezés és szükségleti cikkek kiállítás / Butor kiállítás / Angol kiállítás / Magyar kiállítás / Textilárak mintavására / Férfi és női konfekció / Kéltölt árak / Szörmedivat / Keramika és üveg / „A szép utazás”: Nemzetközi autómobil- és motorkerékpár-kiállítás / Technikai vásár / Építészeti és utépítési kiállítás / Találmányok vására / Élelmiszerek kiállítási vására / Mező- és erdőgazdasági minta-kiállítás.

Jelentős utazási kedvezmények a román, szerb, cseh, magyar és az osztrák vasutakon, a Dunán, a Fekete-tengeren, valamint a légi forgalomban. Utazási vizum nincs! A vásári igazolvány és az utlevél elegendő az osztrák határátlépéshez. Csehországban nem kell átutazási vizum! A magyar átutazási vizumot a vásári igazolvány felmutatása mellett a határon adják!

Minden felvilágosítás, valamint vásárigazolványok is a

WIENER MESSE A. G. Wien, VII.

a liposai mintavásár tartama alatt a leipzig Ringmessausban, valamint az alábbi tb. képviselőknél szerezhetők be:

Arad: „Európa” utazási iroda, Bul. Reg. Maria 10. (Sándor F. könyvtár), Wagons-Lits (Cook S. A.) Bul. Reg. Maria 18., Soc. An. Rom. de Transporturi Internationale Schenker & Co., Bul. Regina Maria 9. 394

Április elsejéig meghosszabbították az ezerlejesek beváltási határidejét

A Nemzeti Bank aradi fiókjánál mostanig 560 millió lejt váltottak be, amelynek több mint fele a pénztáraktól és közpénztáraktól származik

Február 28-án járt volna le az ezerlejes bankjegyek beváltásának határideje és ezért a közönség igyekezett kihasználni a terminus lejártáig rendelkezésre álló időt.

A Nemzeti Bank aradi fiókja ma leiratot kapott a bucuresti-i vezérigazgatóságtól, amely közli, hogy — újabb intézkedésig — március 31-ig becserelehetők az ezerlejesek.

A leirat nem tartalmazza az intézkedés indoklását, de akik a viszonyokat ismerik, azok tudják, hogy a becsereleési határidő újabb meghosszabbításra azért volt szükség, mert a Nemzeti Bank által kibocsájtott 18 milliárd lej értékű ezerlejesből még több milliárdot nem nyújtottak be becsereelés végett és a Jegybank kormányzósága nem akarja, hogy az ezerlejesek tulajdonosai ilyen horribilis kárt szenvedjenek. Ha ugyanis a beváltási határidő letelt, akkor megkezdődik a teljesen új típusú ezerlejes

bankjegyek forgalombahozatala s a régiéket elvesztik érvényüket.

A külföldön levő ezerlejesek értékét néhány milliárdra becsülik.

A Nemzeti Bank igazgatósága az új ezresek nyomásához szükséges kliséket már hónapokkal ezelőtt megrendelte egy franciaországi műintézetben, amely azonban annyira túl van halmozva megrendelésekkel, hogy a rendkívül komplikált és művészies kivitelű klisé elkészítése csak két-három hónapon belül várható. Az új ezresek II. Károly király arcképét is viselni fogják, de valószínűleg a jelenlegi római fejek sem fognak hiányozni róla. Tudvalevően a lej-bankjegyeken mostanig Románia egyetlen királyának arcképe sem szerepelt, ez az első eset tehát, amikor az uralkodó arcképe is rajta lesz a romániai összes pénznemek között legmagasabb értéket képviselő bankjegyen.

óta fa és faipari cikkeket csak a földművelésügyi miniszterium országos erdőhivatalának javaslata alapján kiállítandó speciális miniszteri engedéllyel lehet bevinni és csak a kontingens keretén belül. A romániai faexportöröket közelről érdeklő az az intézkedés, hogy az egész fakontingensből csak 5 százalék szállítása marad meg a külföldi cégek számára, a 95 százalék szállítást pedig kizárólag franciaországi importöröknek tartja fenn a kormány és ilyen értelemben reformálta az 1933. január 14-én életbelépett rendeletet, amely pedig kedvező volt a külföldi szállítókra. A fa bevitelét szigorúan ellenőrzik, az ottani importöröknek okmányokkal kell igazolni, hogy már 1933. előtt is bejegyzett cégek voltak és hogy a bevitelre kerülő fát vagy ipartelepükön dolgozzák fel, vagy saját üzletükben adják el. A legkisebb mennyiség, amelyre beviteli engedélyt ad a francia földművelésügyi miniszterium, egy 15 tonnás vagon.

= Csehszlovákiában ismét szabaddá tették a devizakereskedelmet. Prágából jelentik, hogy a csehszlovák nemzeti bank igazgatósága felszabadította a devizakereskedelmet, amelyet az utóbbi hónapokban korlátozott. Mivel már befejeződött a csehszlovák leértékelése végett folyamatba tett eljárás, újból életbeléptek a deviza-szabadkereskedelem szabályai.

= Heti piacok. A mai hetipiacot kevés felhozatal jellemezte. Ugy a malmok, mint a kereskedők részéről kereslet nyilvánult meg a buza iránt és ennek tudható be az árak emelkedése. A buza ára a mai aradi hetipiacon 370-375 között mozgott. A tengeri ára 130-140 lej volt. A többi gabonaneműekben nem alakult ki üzlet. Tejtermékek: Édes tej 3-4 lej, tejjel 20-30, tehéntúró 8-10, juhtúró 20-24, vaj 50-60. — Zöldségpiac: hagyma 2-3 lej, kel darabja 1-5 lej, burgonya 2-2.50, bab 6-7, retek 1 lej. — Gyümölcs piac: alma 8-10 lej. — Baromfi piac: kövér liba 220-235 lej, sovány liba 100-120 lej, kövér kacska 60-80, tyúk 90-110, csirke nagyság szerint 25-50 lej, tojás 80 bari és 1 lej. — Élő állatvásár: szarvasmarha 7-8 lej, borjú 14-16, sertés 17-22 lej. Takarmányok: széna 60-70 lej, lóhere 90-100, szalma 25-30 lej.

Az aradi Mezőgazdasági Kamara tenyészmén-vására

Dicsérettel kitüntetett aradmegyei gazdák

Az aradi Mezőgazdasági Kamara rendezésében ma tartották meg a szokásos tenyészménvásárt azzal a céllal, hogy az aradmegyei községek megfelelő tenyészállatokkal láthassák el magukat. A vásár anyagát bizottság vizsgálta felül, amely csak a megfelelő tenyészmeneket engedte a községek által megvásárolni. A Mezőgazdasági Kamara ezáltal az aradmegyei állomány minőségének emelését akarja elérni. A bizottság — amelynek tagjai Kintzig János, dr. Murtha Sándor, Balogh Sándor és Memete János voltak — az elfogadható csődöröket három kategóriába: I., Ia. és Ib. osztályokba sorozta. Az I. osztályba tartozó csődörök árát 15 ezer, az Ia-ba tartozókat 13 ezer és az Ib-be tartozókat 10 ezer lejben állapították meg. A felhajtott 52 csődör közül 23 került ezekbe a kategóriákba, míg a többieket visszautasították.

Alább felsoroljuk azokat a gazdákat, akiknek csődöröit megfelelőeknek nyilvánították és akiket ezért a Mezőgazdasági Kamara dicsérettel részesített: I. minőségű csődört Nagy Pál (Rovine) vezetett fel, Ia-minőségű csődöröi a következő gazdáknak volta: Rívis Pavel (Cintei), Boar Florea (Comlaus), Vascau Ilie (Comlaus), Mandl József (Sf-Ana), Crucean Gheorghe (Pecica), Bulboasa Moise (Decebal), Schlechter Iosif (Wiesenhaid), Carol Andrei (Traunau), Milos Teodor (Pesac), Steger Ioan (Sf-Ana), Ioan Bulboasa (Decebal). Ib-minőségű csődöröket a következők hajtottak fel: Veniersan Mihály (Nadlac), Marganean György (Varsand), Takai Lajos (Iermata-Negara), Tomuta Todor (Simand), Kasa István (Dorobanti), Kugler Ioan (San-Martin), Drig Augustin (Comlaus), Drig Ioan (Comlaus), Porst Ioan (Glogovat), Selesan Constantin (Cicir), Löwy Marcus (Mocrea).

= **Hivatalos valuta és devizaárfolyamok.**
A Román Nemzeti Bank mai hivatalos deviza- és valutaárfolyamai: Francia frank deviza 6.58—6.59 lej, fontsterling 517—527, dollár 100—110, effektív 95 lej, Márka 39.50—40.50, pengő 23—24, pengődeviza 29.3, schilling 22.50, cseh korona 4.10—4.13, az effektívét 4 lejért veszi a Jegybank, Lira 8.80—8.92, svájci frank 32.35—32.68. — Zürichi hivatalos jegyzés: Zárlat: Berlin 122.82 és fél (utótőzsdé 122.85), New-York 3.11 és fél (3.11 és háromnegyed), London 15.89 (15.86), Páris 20.38, Milánó 27.04, Prága 12.85, Belgrád 7, Bucuresti 3.05, Bécs 73.80 (magánforgalomban 57.10).

APRÓ HIRDETESEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely érzelmi alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

PERFEKT főző minden-szakácsnő és szobaleány azonnalra felvétetik. Angelgyogytár, P. Catedralei No. 16. 739

LAKÁS.

KERESÉK butorozott szobát ellátással diák részére. Címeket „Azonnal” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 750

PIATA CATEDRALEI I. szám alatt 2 üzemhelyiség és 2 lakás I. és III. emeleten, május 1-re kiadó. Egy pince azonnalra kiadó. 751

Négyszobás, fürdőszobás modern magánházat, vagy lakást keresek, lehetőleg a belváros területén, a városházához közel. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 752

VÉTEL ÉS ELADÁS.

LAPTE BÁTUT, tejszin, tojóföl, tea-vaj naponta kapható a Színházi Büfében, a színház hátsó bejáratánál. 703

Pasteurizált 450

Salontai-Teavaj

Minősége Romániában egyedülálló

Sürgösen hozza el bizalommal eladó antik és modern, ezüst, arany, bronz, porcellán díszmű tárgyat SALGONE bizományi üzletébe Str. Horia 1., Neuman-palota, hol legrovidebb idő alatt értékesítve lesznek. Sürgösen keresek szőnyegeket, 12-es és 6-os szőnyöket, modern háló és ebédlőket, festményeket, vitrineket stb. 1000

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, FEBRUÁR 24.

Bucuresti. 13: Tőzsdéi és vízállásjelentés. Utána déli hangverseny. 14: Hírek. 14.15: Könnyű zene. 17.16: O. Papadima előadása. 17.30: Zene. 17.45: Iskolai előadás. 18: A Mofoi-zenekar hangversenye. 19: Hírek. 19.15: A hangverseny folytatása. 20: Orvosi előadás. 20.45: Sportelőadás. 21: Balafca-zenekar. 21.50: Dimu Badescu énekel. 22.15: Seidmann szakzsóformnövész. 22.45: Hírek. 23: Közvetítés a „Lafayette” vendéglőből — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Columbia-hanglemezek. 1: Déli harangszó. 1.05: Marjay Erzsébet és Vermes Jenő énekel, zongorán kíséri Polgar Tibor. 2.30: Cigányzenekar. 5: A rádióélet meseórája. 6: „Diáktörténet”. 6.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 7.30: Mit üzen a rádió. 8.05: Wekerle-telep Dalkör. 8.55: A magyar rádió új adóállomásának első kísérleti adásáról készített hanglemez bemutatása. Magyar szóveget mond magyar és angol nyelven dr. Horváth Lóránd. 9.10: Kis színpad. 9.55: Hírek. 10.15: „Katonai indulók történelmi érdekességei”. Előadás az I. honvéd gyalogezred zenekarának közreműködésével. Majd: Cigányzenekar. — Bécs. 12.30: Lemezek. 14.10: Paraszttzene lemezek. 17.10: Az osztrák vasutasok bécsi dalegylete. 18.10: Bécsi kamarazenekar és Schulhof Ottó zongoraművész hangversenye. 21.30: Suppé: A modell, 3 felvonásos opera. 23.45: Tánclemezek. — Belgrád. Az állomás csak esetleges műsort ad, miután 24-én megkezdődik a Belgrádtól mintegy 10 kilométerre levő Makisiba való átköltözést. — Berlin. 14: Kivánságlemezek. 17: Harmonika-, citera- és gitározene jódlizással. 20: Wagner-est. Utána: Az állátalanok zenekarának szórákkoztató zenéje. — Breslau. 14: Lemezek. 17: Vegyes lemezek. Utána: Régi mesterek népszerű orgonaművei, közvetítés a Katalin-templomból. — Brunn. 12: Lemezek. 12.05: Déléltti zene. — 18.25: Lemezek. 19.25: Német óra. 20.35: Harmonika. 20.55: Zsidóművészeti est. 21.55: Parasztfúvózenekar lemezek. 22.30: Rádióschrammel. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.30: Rádiózenekar. 17.50: Kozma A. zongoraművész játéka. 18.25: Lemezek. 19: Lemezek. — Königsberg. 12.30: Szórakoztató zene. 14.05—15.30: Tánciskola egykor és most, lemezek. 17: Kis rádiózenekar. 19.25: Orgonaverseny. — Milánó. 18.10: Tánczene. 20.30: Lemezek. 21: Lemezek. 21.40: Dalok, tarka est. 23.10: Tánczene. — Varsó. 13.05: Jazz. 16.40: Lengyel műdalok. 17.55: Népszerű zene tenordalokkal. 19.20: A Dan-énekkar lemezei. 19.35: Jazz két zongorán dalokkal. 21: Könnyű zene dalokkal. 23: Zene.

VASÁRNAP, FEBRUÁR 25.

Bucuresti. 12: Szimfonikus lemezek. 13: Lemezek. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 20.20: Pavelescu énekesnő estje. 21: Athanasiu János énekel. 21.20: Glazunov: IV. szimfónia. 22.15: A hangverseny folytatása. — Budapest 10.15: Hírek. 11—11.55: Református istentisztelet. 12—1.55: Róm. kath. istentisztelet. 1.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 3: Hanglemezek. 4.45: Pertis Pali és cigányzenekara. 5.35: „Hun-magyar mondavilág”. 6.10: A Székesfővárosi Zenekar francia hangversenye a Vigadó nagyterméből. 8.20: Sporteredmények. 8.35:

Operatőrelőadás a Studióból. Schubert—Berté: „Három a hiszlány”. 11.20: Hírek, sporteredmények. 11.35: aradi Rácz Berci és cigányzenekara. Budapest II. 4—4.45: Hanglemezek. — Bécs. 9.20: Lemezek. 12.20: Szimfonikusok Reichert Berta csellóművészével. 13.30: Rádiózenekar. 16.30: Sedlak—Winkler-négyes. 17.55: Lemezek. 20: Népdalok. 21.05: Tiroli balladák. 23.10: Rádiózenekar. — Berlin. 15.25: Bach: III. Brandenburgi verseny, lemezek. 16.45: Délutáni zene. 15.40: Kvintett. 21: A népgyásznap hangversenye, rádiózenekar, Peschken Mária énekeivel. 21.55: Bley: Wallenstein, hangjáték Roters zenéjével. — Brunn. 11: Az állátalanok szalonzenekara. 16.30: Népfúvózenekar, Kmoch-szerzemények. 19: Német óra. Csajkovszkij: Zongoratrió. Utána modern zongoradarabok. — Leipzig. 13: Tértzene Münchenből. 17: A drezdai fülharmonikusok játéka. 19.40: Hangverseny. — Milánó. 16.30: Lemezek. 18: Hangverseny. 20.15: Lemezek. 20.45: Lemezek. — Pozsony. 10: Simon J. hegedű, Macudzinskinek zongorázik. 19.15: Magyar óra. Antalffy: A jövő hét zenei műsora. 20: Goldmarck: Hegedű- és zongoraszonáta (hegedű: Vivary V., zongora: Sedl Paula). — Prága. 12: Lemezek. 12.05: Szalonzenekar. 13.10: Lemezek. 18.25: Nebuska József fuvolázik. 20: Lemezek. 20.30: Vesely F. énekesnő cigánydalokat ad elő. 21.30: Kaspar: Paganini, nyolc hangfolyó. 23: Lemezek. 23.40: Smetana: Dalkör, részletek. — Róma. 17.30: Lemezek. Sport. 18: Szimfonikus hangverseny az Augusteóbból. A szünetben sportsevegés. 21.45: Paganini születése 150. évfordulójának ünnepi hangversenye. — Varsó. 13.10: A fülharmonikusok hangversenye. 15.35: Kivánságlemezek. 16.20: Szalonzenekar. 17.30: Szigeti József lemezei. 18.15: Vilnai táncok és dalok. 22.15: Vidám est. 23.25: Tánczene.

A szerkesztőség:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton köszönetemet nyilvánítom mindazon jóbarátainknak és ismerőseimnek, akik résztvettek szeretett jó feleségem, február 17-iki temetésén.

749

Joanovicu János.

Adóbónok

legelőnyösebben beszerezhetők

Spitz Sándor

bankbizományi üzletében
Arad, Strada Eminescu 8.

748

NAGY KIARUSÍTÁS A COMISIOBAN. Garnitúrák párnázott 500 lejtől kezdve, iróasztal 500 lej, csillárak 300-tól, komplett ebédlő 3500, otománok 750, toilette tükörök 500 lej, előszoba falak 450-től. Kőszőrmatraccok 300 lej darabja, réz tárgyak, függönyök 2 ablakra, prima brokát 1350, konyhabutorok 800 lej, egyes szekrények 580 lej. ebédlőszőnyegek, valódi és gyári. Singer varrógépek 1200-tól. hálószobák 2900-tól, álló lámpa stb. Aranyat legmagasabb napi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári zálogház folyósítja. Meghosszabbítottakat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul Reg Maria 13., Dacia kávéház mellett.

Perzsa és más szőnyegek

művészi javítását
elelőn vállalom. 740

VARGANÉ, Str. Cosbuc 52.

Gyári ebédlőszőnyeg, perzsa-szőnyegek, arany és ezüst tárgyak, antik komód, kr. denc, ágy és szalon, kis asztalkák, gyönyörű vázák, Nyíl és Romek és egyéb festmények, fal vitrinek, sakk, gobelinek, férfi kabát és ruhák, női bundák, szőrmék, ur szoba, ebédlő, háló, szalonberendezések, márkás zongorák stb. eladók. SALGONE bizom. üzlete. Str. Horia 1., Neuman-palota. 1000

INGATLAN.

Biztos tőkebefektetésre alkalmas, Budapest leglorgalmasabb körútján, háromemeletes, masszív építésű, kitérő állapotban levő, jólvédendő üzletes bérház, eladó. A részletek „Jövedelmező” jellege alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalában megtehető. 727

KÜLÖNFÉLÉK.

ELVEZETT a vasutól a Piate Catedraleig terjedő útvonalon pénteken este egy szürke női felöltő és egy kék férfi kabát. A becsületes megtaláló jutalom ellenében az Aradi Közlöny kiadóhivatalában szíveskedjen átadni.